

Ieremia

Capitolul 2:1-3:5 –Evaluarea istorică a relației de căsătorie dintre Yahweh și Israel: Inima lui Yahweh e tulburată din pricină că soția Sa Israel, L-a înșelat fără nerușinare

Probabil acest capitol este rostit pe vremea lui Iosia, la începutul reformei sale. După cum am observat din materialul dedicat contextului istoric al cărții, în Ieremia cronologia nu este atât de importantă pentru autor. Acesta grupează profețiile mai degrabă pe teme decât din punct de vedere cronologic. El selectează profeții din diferite etape ale lucrării lui Ieremia și le grupează pe teme profetice. De aceea nu știm cu siguranță când au fost rostite profețiile din primele 20 de capitole ale cărții. Ieremia 1:1 și 3:6 sunt singurele din această secțiune care fac referire la perioada lui Iosia. Desigur sunt și alte detalii care ne sugerează că e vorba de prima etapă din viața lui profetul Ieremia, acesta fiind încă tânăr și neîncercat. Vom încerca să avem în vedere și aspectele cronologice, dar în primul rând vom fi atenți la TEMELE capitolelor și vom căuta să identificăm temele care se repetă, temele cheie, care adună în jurul lor diferitele secțiuni ale cărții.

În cap.2 descoperim un prim mesaj pe care Domnul Îl rostește prin Ieremia poporului Său. Este un mesaj de MUSTRARE. Domnul este supărat pe poporul Său și efectiv Își exprimă această supărare. Mesajul trebuie rostit la urechile cetății Ierusalimului (2:2). V.2 este emoționant. Este ca și cum un soț în pragul divorțului din pricina adulterului soției sale își aduce aminte de perioada de logodnă, de iubirea sinceră a soției lui de la începutul căsniciei sale. În relația dintre Yahweh și Israel e vorba de perioada în care Israel urma pe Domnul în pustie, cel mai probabil de perioada relatată în Exod 13-18, de drumul din Gosen până la muntele Sinai. Israel fusese răscumpărat din Egipt, dar nu intrase încă în legământ cu Domnul. Israel era logodit cu Domnul. El capătă statut oficial de soție a lui Yahweh de-abia după încheierea legământului sinaitic din Exod 19-24. Dar trecuseră mai bine de 700 de ani de la ieșirea din Egipt, și iată că Domnul oftează spunând:

- Mi-aduc aminte ÎNCĂ de dragostea pe care o aveai când erai tânără, de iubirea ta, când erai logodită, când Mă urmai în pustie, într-un pământ nesemănat...

Domnul validează sinceritatea, credința și iubirea lui Israel din acea perioadă. Desigur, Israel nu este perfect în Exod 13-18. Face și greșeli. Dar e în proces de vindecare învățând ascultarea de Domnul. Îl urmează pe Domnul și Îl iubește pe Domnul. Nu e vorba de o perioadă lungă și nici de una în care Israel face mari ispărvi ale credinței. Și totuși, Domnul își aduce aminte cu mare dor, cu mare nostalgie de acea perioadă. Domnul nu este un om care să idealizeze trecutul. Nu, El este un Dumnezeu al adevărului. Iubirea lui Israel încă plătândă era totuși sinceră. Câtă bucurie a fost în inima lui Dumnezeu în acele momente dacă iată că după 700 de ani de relație cu acest popor încăpățânat, El spune: *Mi-aduc aminte încă de iubirea ta din pustie...* Dumnezeu

pare să așeze la temelia cărții Ieremia metafora soț-soție. E o metaforă cu care ne vom mai întâlni în carte și ea pare să explice cel mai bine supărarea Domnului față de idolatria poporului.

V.3 pare să ne aducă aminte de Exod 17 și de victoria lui Iosua împotriva lui Amalec. Amalec s-a făcut vinovat pentru că s-a atins de lumina ochilor Domnului și Domnul S-a aprins de mânie, i-a dat în mâna lui Israel și a luat decizia ca poporul lui Amalec să fie șters de sub ceruri! Dumnezeu subliniază că atunci când Israel iubea pe Domnul, Domnul era bucuros, era de partea Lui și Îl păzea de toți vrăjmașii Lui aducând nenorocirea Sa peste ei.

După ce Domnul Își amintește de ÎNCEPUTUL relației cu Israel, acum privește spre prezent, un prezent în care poporul Său L-a părăsit. În fața acestei realități, Domnul pare că se lasă judecat de popor și întreabă:

- Ce nelegiuire au găsit părinții voștri de s-au depărtat de Mine și au mers după nimicuri ajungând ei înșiși de nimic?

Domnul este un soț demn. El nu se așteaptă ca Israel să-i fie credincios, dacă El nu este credincios. El pare dispus să accepte atitudinea lui Israel față de El dacă aceasta ar fi justificată. Dacă, El, Domnul, în calitate de soț, i-a greșit lui Israel, atunci ar înțelege de ce Israel s-a supărat și L-a părăsit. Dar Domnul adevărului, privește spre cei peste 700 de ani de relație cu Israel și nu găsește în dreptul Său nici o nelegiuire. Domnul pare tulburat în fața infidelității lui Israel. El este asemenea unui soț desăvârșit, care și-a iubit soția și i-a fost credincios întru totul la toate capitolele, și i-a dăruit din belșug tot ce avea nevoie. Și totuși soția l-a părăsit și s-a încurcat cu niște oameni de nimic, cu niște bețivi și tâlhari care au profitat de ea, și au făcut-o să decadă ca femeie sub toate aspectele. În fața acestui tablou, Soțul Yahweh, este tulburat, nedumerit, și se întreabă: *DE CE M-a părăsit soția Mea? Care este motivul? Pur și simplu nu înțeleg, nu are logică.*

V.5 se adresează generației lui Iosia, dar face referire la părinții acestora:

- Ce nelegiuire au găsit **părinții voștri** în Mine de M-au părăsit...?

Nu spune: *ce nelegiuire ați găsit voi în Mine*. Este extrem de important acest aspect. Înțelegem că Domnul nu judecă doar generația lui Iosia. Este o judecată istorică a lui Israel ca popor, de la începutul relației până acum. Domnul a încheiat legământ cu poporul Israel, deci nu doar cu prima generație. Cartea Deuteronomului ne arată clar că legământul e încheiat și cu generațiile următoare. Cu alte cuvinte, generațiile următoare se nășteau deja sub incidența legământului. Nu se nășteau ca cei din Egipt în afara legământului și erau apoi invitați să intre și ei în legământ. Ei se nășteau sub incidența legământului și nu se puteau sustrage judecății ISTORICE a lui Israel. Se nășteau purtând pe umeri o moștenire istorică pe care nu au ales-o ei, ci pe care au primit-o de la părinții lor. Da, părinții lor au păcătuit mai întâi. Ei s-au născut în acest moment de criză în relația dintre Yahweh și Israel. Criza nu au generat-o ei, ci părinții lor.

Ei doar s-au născut în acest moment și au urmat calea părinților lor. Profeția însă le arată că ei nu se pot sustrage acestei judecării istorice. Ei nu pot replica: dar ce treabă am eu cu păcatele strămoșilor mei? Ei s-au născut sub mânia lui Dumnezeu ațâțată de păcatele părinților și singura șansă să fie izbăviți de această mânie este să se căiască atât pentru păcatele lor **cât și pentru păcatele părinților lor!**

Întoarcerea din robia babiloniană, reintrarea în legământ și refacerea Templului și a Ierusalimului a fost posibilă doar printr-o căință atât față de păcatele personale cât și față de păcatele POPORULUI de la intrarea în legământ cu Domnul (Exod 19-24) până în momentul istoric prezent. Perioada refacerii legământului este marcată de trei mijlociri solemne:

- Mijlocirea lui Daniel (Daniel cap.9)
- Mijlocirea lui Ezra (Ezra cap.9)
- Mijlocirea lui Neemia (Neemia cap.1)
- Mijlocirea poporului (Neemia cap.9)

Toate aceste mijlociri sunt rugăciuni de căință pentru toate păcatele istorice ale poporului Israel. Să le citim cu mare atenție, în ordinea lor cronologică:

a) **Mijlocirea lui Daniel (538-539 î.H după căderea Babilonului și înainte de edictul lui Cir)**

1. „În anul dintâi al lui Darius, fiul lui Ahașveroș, din neamul mezilor, care ajunsese împărat peste împărăția haldeilor,
2. în anul dintâi al domniei lui, eu, Daniel, am văzut din cărți că trebuiau să treacă șaptezeci de ani pentru dărâmurile Ierusalimului, după numărul anilor despre care vorbise Domnul către prorocul Ieremia.
3. Și mi-am întors fața spre Domnul Dumnezeu ca să-L caut cu rugăciune și cereri, postind în sac și cenușă.
4. M-am rugat Domnului Dumnezeului meu și I-am făcut următoarea mărturisire:
„Doamne Dumnezeule mare și înfricoșat, Tu, care ții legământul și dai îndurare celor ce Te iubesc și păzesc poruncile Tale!
5. **Noi am păcătuit, am săvârșit nelegiuire, am fost răi și îndărătnici, ne-am abătut de la poruncile și orânduirile Tale.**
6. **N-am ascultat pe robii Tăi prorocii, care au vorbit în Numele Tău împăraților noștri, căpeteniilor noastre, părinților noștri și către tot poporul țării.**
7. Tu, Doamne, ești drept, iar nouă ni se cuvine astăzi să ni se umple fața de rușine, nouă, **tuturor oamenilor lui Iuda, locuitorilor Ierusalimului și întregului Israel, fie ei aproape, fie departe, în toate țările în care i-ai izgonit, din pricina fărădelegilor de care s-au făcut vinovați față de Tine!**
8. Doamne, nouă ni se cuvine să ni se umple fața de rușine, da, **nouă, împăraților noștri,**

căpeteniilor noastre și părinților noștri, pentru că am păcătuit împotriva Ta!

9. La Domnul Dumnezeu nostru însă este îndurarea și iertarea, căci împotriva Lui ne-am răzvrătit!

10. N-am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru, ca să urmăm legile Lui pe care ni le pusese înainte prin robii Săi prorocii;

11. ci ***tot Israelul*** a călcat Legea Ta și s-a abătut astfel ca să n-asculte de glasul Tău. De aceea ne-au și lovit blestemele și jurămintele scrise în Legea lui Moise, robul lui Dumnezeu, pentru că am păcătuit împotriva lui Dumnezeu.

12. El a împlinit astfel cuvintele pe care le rostise împotriva noastră și împotriva căpeteniilor noastre care ne-au cărmuit și a adus peste noi o mare nenorocire, așa cum niciodată și nicăieri sub cer nu s-a mai întâmplat o nenorocire ca aceea care a venit acum asupra Ierusalimului.

13. După cum este scris în Legea lui Moise, toată nenorocirea aceasta a venit peste noi; și noi n-am rugat pe Domnul Dumnezeu nostru, nu ne-am întors de la nelegiuirile noastre și n-am luat aminte la adevărul Tău.

14. De aceea, și Domnul a îngrijit ca nenorocirea aceasta să vină peste noi; căci Domnul Dumnezeu nostru este drept în toate lucrurile pe care le-a făcut, dar noi n-am ascultat glasul Lui.

15. Și acum, Doamne Dumnezeu nostru, Tu, care ai scos pe poporul Tău din țara Egiptului prin mâna Ta cea puternică și Ți-ai făcut un Nume așa cum este și astăzi: noi am păcătuit, am săvârșit nelegiuire.

16. Dar, Doamne, după toată îndurarea Ta, abate mânia și urgia Ta de la cetatea Ta, Ierusalimul, de la muntele Tău cel sfânt; ***căci din pricina păcatelor noastre și din pricina nelegiuirilor părinților noștri este Ierusalimul și poporul Tău de ocară tuturor celor ce ne înconjoară.***

17. Ascultă, dar, acum, Dumnezeu nostru, rugăciunea și cererile robului Tău și, pentru dragostea Domnului, fă să strălucească fața Ta peste Sfântul Tău Locaș pustiit!

18. Pleacă urechea, Dumnezeule, și ascultă! Deschide ochii și privește la dărâmăturile noastre și la cetatea peste care este chemat Numele Tău! Căci nu pentru neprihănirea noastră Îți aducem noi cererile noastre, ci pentru îndurările Tale cele mari.

19. Ascultă, Doamne! Iartă, Doamne! Ia aminte, Doamne! Lucrează și nu zăbovi, din dragoste pentru Tine, Dumnezeul meu! Căci Numele Tău este chemat peste cetatea Ta și peste poporul Tău!”

20. Pe când încă vorbeam eu, mă rugam, îmi mărturiseam ***păcatul meu și păcatul poporului meu, Israel***, și îmi aduceam cererile înaintea Domnului Dumnezeului meu, pentru muntele cel sfânt al Dumnezeului meu;

21. pe când vorbeam eu încă în rugăciunea mea, a venit repede, în zbor iute, omul Gabriel pe care-l văzusem mai înainte într-o vedenie și m-a atins **în clipa când se aducea jertfa de seară.**

b) Mijlocirea lui Ezra (457 Î.H – după rezidirea Templului, după cartea Estera, dar înainte de rezidirea Ierusalimului)

1. După ce s-a sfârșit lucrul acesta, căpeteniile s-au apropiat de mine și au zis: „Poporul lui Israel, preoții și leviții nu s-au despărțit de popoarele acestor țări și au făcut urâciunile lor, ale canaaniților, hetitilor, fereziților, iebusiților, amoniților, moabiților, egiptenilor și amoriților.
2. Căci și-au luat neveste din fetele lor pentru ei și pentru fiii lor, și au amestecat neamul sfânt cu popoarele țărilor acestora. Și căpeteniile și dregătorii au fost cei dintâi care au săvârșit păcatul acesta.”
3. Când am auzit lucrul acesta, mi-am sfâșiat hainele și mantaua, mi-am smuls părul din cap și perii din barbă și am stat jos mâhnit.
4. **Atunci s-au strâns la mine toți cei ce se temeau de cuvintele Dumnezeului lui Israel, din pricina păcatului fiilor robiei.** Și eu am stat jos, mâhnit, **până la jertfa de seară.**
5. Apoi, **în clipa jertfei de seară,** m-am sculat din smerirea mea, cu hainele și mantaua sfâșiate, am căzut în genunchi, am întins mâinile spre Domnul Dumnezeu meu și am zis:
6. „Dumnezeule, sunt uluit și mi-e rușine, Dumnezeule, să-mi ridic fața spre Tine. ***Căci fărădelegile noastre s-au înmulțit deasupra capetelor noastre, și greșelile noastre au ajuns până la ceruri.***
7. ***Din zilele părinților noștri am fost foarte vinovați până în ziua de azi, și din pricina fărădelegilor noastre am fost dați, noi, împărații noștri și preoții noștri, în mâinile împăraților străini, pradă sabiei, robiei, jafului și rușinii care ne acoperă astăzi fața.***
8. **Și totuși Domnul Dumnezeu nostru S-a îndurat de noi, lăsându-ne câțiva oameni scăpați și dându-ne un adăpost în locul Lui cel sfânt, ca să ne lumineze ochii și să ne dea puțină răsuflare în mijlocul robiei noastre.**
9. Căci suntem robi, dar Dumnezeu nu ne-a părăsit în robia noastră. A îndreptat spre noi bunăvoința împăraților perșilor, și ei ne-au dat o nouă putere de viață, ca să putem zidi Casa Dumnezeului nostru și să-i dregem dărâmăturile, făcându-ne astfel rost de un loc de adăpost în Iuda și la Ierusalim.
10. Acum, ce să mai zicem noi după aceste lucruri, Dumnezeule? Căci am părăsit poruncile Tale,
11. pe care ni le porunciseși prin robii Tăi prorocii, zicând: „Țara în care intrați s-o stăpâniți este o țară întinată de necurățiile popoarelor din aceste ținuturi, de urâciunile cu care au umplut-o de la un capăt la altul cu necurățiile lor.
12. Să nu dați deci pe fetele voastre după fiii lor, nici să nu luați pe fetele lor de neveste pentru fiii voștri, și să nu vă pese niciodată nici de propășirea lor, nici de bunăstarea lor. În chipul acesta

veți ajunge tari, veți mânca cele mai bune roade ale țării și o veți lăsa pe veci moștenire fiilor voștri.”

13. După tot ce mi s-a întâmplat din pricina faptelor rele și marilor greșeli pe care le-am făcut, măcar că Tu, Dumnezeule, nu ne-ai pedepsit după fărădelegile noastre, se cuvine ca acum, când ne-ai păstrat pe acești oameni scăpați,

14. să începem iarăși să încalcăm poruncile Tale și să ne încusrim cu aceste popoare urâcioase? N-ar izbucni atunci iarăși mânia Ta împotriva noastră, până acolo încât ne-ar nimici, fără să lase nici rămășiță, nici robi izbăviți?

15. Doamne Dumnezeul lui Israel, Tu ești drept; căci astăzi noi suntem o rămășiță de robi izbăviți. Iată-ne înaintea Ta ca niște vinovați, și din această pricină nu putem sta înaintea Ta.”

c) Mijlocirea lui Neemia (445 î.H. – înainte de rezidirea Ierusalimului)

1. Istorisirea lui Neemia, fiul lui Hacalia. În luna Chișleu, în al douăzecilea an, pe când eram în capitala Susa,

2. a venit Hanani, unul din frații mei, și câțiva oameni din Iuda. I-am întrebat despre iudeii scăpați care mai rămăseseră din robie și despre Ierusalim.

3. Ei mi-au răspuns: „Cei ce au mai rămas din robie sunt acolo în țară, în cea mai mare nenorocire și ocară; zidurile Ierusalimului sunt dărâmate, și porțile sunt arse de foc.”

4. Când am auzit aceste lucruri, am șezut jos, am plâns și m-am jelit multe zile. Am postit și m-am rugat înaintea Dumnezeului cerurilor

5. și am zis: „Doamne Dumnezeul cerurilor, Dumnezeule mare și înfricoșat, Tu care ții legământul Tău și ești plin de îndurare față de cei ce Te iubesc și păzesc poruncile Tale!

6. Să ia aminte urechea Ta, și ochii să-Ți fie deschiși: ascultă rugăciunea pe care Ți-o face robul Tău acum, zi și noapte, pentru robii Tăi, copiii lui Israel, ***mărturisind păcatele copiilor lui Israel, păcatele făcute de noi împotriva Ta; căci eu și casa tatălui meu am păcătuit.***

7. Te-am supărat și n-am păzit poruncile Tale, legile și orânduirile pe care le-ai dat robului Tău Moise.

8. Adu-Ți aminte de cuvintele acestea pe care le-ai dat robului Tău Moise să le spună: „Când veți păcătui, vă voi risipi printre popoare;

9. dar, dacă vă veți întoarce la Mine și dacă veți păzi poruncile Mele și le veți împlini, atunci, chiar dacă veți fi izgoniți la marginea cea mai depărtată a cerului, de acolo vă voi aduna și vă voi aduce iarăși în locul pe care l-am ales ca să locuiască Numele Meu acolo.”

10. Ei sunt robii Tăi și poporul Tău pe care l-ai răscumpărat prin puterea Ta cea mare și prin mâna Ta cea tare.

11. Ah! Doamne, să ia aminte urechea Ta **la rugăciunea robului Tău și la rugăciunea robilor Tăi, care vor să se teamă de Numele Tău!** Dă astăzi izbândă robului Tău și fă-l să capete trecere înaintea omului acestuia!” Pe atunci eram paharnicul împăratului.

d) Mijlocirea poporului (după refacerea zidurilor Ierusalimului)

1. În a douăzeci și patra zi a aceleiași luni, **copiii lui Israel s-au adunat, îmbrăcați în saci și presărați cu țărână, pentru tinerea unui post.**

2. Cei ce erau din neamul lui Israel, despărțindu-se de toți străinii, *au venit și și-au mărturisit păcatele lor și fărădelegile părinților lor.*

3. După ce au șezut jos, au citit în cartea Legii Domnului Dumnezeuului lor a patra parte din zi; și altă a patra parte din zi și-au mărturisit păcatele și s-au închinat înaintea Domnului Dumnezeuului lor.

4. Iosua, Bani, Cadmiel, Șebania, Buni, Șerebia, Bani și Chenani s-au suit pe scaunul leviților și au strigat cu glas tare către Domnul Dumnezeuul lor.

5. Și leviții, Iosua, Cadmiel, Bani, Hașabnia, Șerebia, Hodia, Șebania și Petahia au zis: „Sculați-vă și binecuvântați pe Domnul Dumnezeuul vostru, din veșnicie în veșnicie! „Binecuvântat să fie Numele Tău cel slăvit, care este mai presus de orice binecuvântare și de orice laudă!

6. Tu, Doamne, numai Tu ai făcut cerurile, cerurile cerurilor și toată oștirea lor, și pământul cu tot ce este pe el, mările cu tot ce cuprind ele. Tu dai viață tuturor acestor lucruri, și oștirea cerurilor se închină înaintea Ta.

7. Tu, Doamne Dumnezeule, ai ales pe Avram, l-ai scos din Ur din Haldeea și i-ai pus numele Avraam.

8. Tu ai găsit inima lui credincioasă înaintea Ta, ai făcut legământ cu el și ai făgăduit că vei da seminței lui țara canaaniților, hetiiților, amoriților, fereziților, iebusiților și ghirgasiților. Și Ți-ai ținut cuvântul, căci ești drept.

9. Tu ai văzut necazul părinților noștri în Egipt și le-ai auzit strigătele la Marea Roșie.

10. Ai făcut semne și minuni împotriva lui faraon, împotriva tuturor slujitorilor lui și împotriva întregului popor din țara lui, pentru că știai cu câtă îngâmfare se purtaseră față de părinții noștri, și Ți-ai arătat slava Ta cum se vede astăzi.

11. Ai despărțit marea înaintea lor, și au trecut pe uscat prin mijlocul mării: dar ai prăbușit în

adânc, ca o piatră în fundul apelor, pe cei ce-i urmăreau.

12. I-ai călăuzit ziua printr-un stâlp de nor, și noaptea printr-un stâlp de foc care le lumina drumul pe care aveau să-l urmeze.

13. Te-ai coborât pe muntele Sinai, le-ai vorbit din înălțimea cerurilor și le-ai dat porunci drepte, legi adevărate, învățături și orânduiri minunate.

14. Le-ai făcut cunoscut Sabatul Tău cel sfânt și le-ai dat prin robul Tău Moise, porunci, învățături și o Lege.

15. Le-ai dat, de la înălțimea cerurilor, pâine când le era foame și ai scos apă din stâncă atunci când le era sete. Și le-ai spus să intre în stăpânirea țării pe care juraseși că le-o vei da.

16. ***Dar părinții noștri s-au îngâmfat și și-au înțepenit grumazul. N-au urmat poruncile Tale,***

17. n-au vrut să asculte și au dat uitării minunile pe care le făcuseși pentru ei. Și-au înțepenit grumazul; și, în răzvrătirea lor, și-au pus o căpetenie ca să se întoarcă în robia lor. Dar Tu, Tu ești un Dumnezeu gata să ierți, îndurător și milostiv, încet la mânie și bogat în bunătate. Și nu i-ai părăsit,

18. ***nici chiar atunci când și-au făcut un vițel turnat*** și au zis: „Iată Dumnezeul tău care te-a scos din Egipt!”, și s-au dedat la mari ocări față de Tine.

19. În îndurarea Ta fără margini, nu i-ai părăsit în pustiu, și stâlpul de nor n-a încetat să-i călăuzească ziua pe drum, nici stâlpul de foc să le lumineze noaptea drumul pe care aveau să-l urmeze.

20. Le-ai dat Duhul Tău cel bun ca să-i facă înțelepți; n-ai îndepărtat mana Ta de la gura lor și le-ai dat apă să-și potolească setea.

21. ***Patruzeci de ani*** ai avut grijă să-i hrănești în pustiu, și n-au dus lipsă de nimic, hainele nu li s-au învechit, și picioarele nu li s-au umflat.

22. Le-ai dat în mână împărății și popoare ale căror ținuturi le-ai împărțit între ei, și au stăpânit țara lui Sihon, împăratul Hesbonului, și țara lui Og, împăratul Basanului.

23. Le-ai înmulțit fiii ca stelele cerurilor și i-ai adus în țara despre care spuseseși părinților lor că au s-o ia în stăpânire.

24. Și fiii lor au intrat și au luat țara în stăpânire; ai smerit înaintea lor pe locuitorii țării, canaaniții, și i-ai dat în mâinile lor, împreună cu împărății și popoarele țării, ca să le facă ce le place.

25. Au ajuns stăpâni pe cetăți întărite și pe pământuri roditoare; au stăpânit case pline de tot felul de bunătăți, puțuri săpate, vii, măslini și pomi roditori din belșug; au mâncat, s-au săturat, s-au

îngrășat și au trăit în desfătări, prin bunătatea Ta cea mare.

26. *Totuși ei s-au răsculat și s-au răzvrătit împotriva Ta. Au aruncat Legea Ta la spatele lor, au ucis pe prorocii Tăi, care-i rugau fierbinte să se întoarcă la Tine, și s-au dedat la mari ocări față de Tine.*

27. Atunci i-ai lăsat în mâinile vrăjmașilor lor, care i-au apăsă. Dar, în vremea necazului lor, au strigat către Tine; și Tu i-ai auzit de la înălțimea cerurilor și, în îndurarea Ta cea mare, ***le-ai dat izbăvitori, care i-au scăpat din mâinile vrăjmașilor lor.***

28. ***Când au avut odihnă, au început iarăși să facă rău înaintea Ta.*** Atunci i-ai lăsat în mâinile vrăjmașilor lor, care i-au stăpânit. Dar din nou au strigat către Tine; și Tu i-ai auzit de la înălțimea cerurilor și, în marea Ta îndurare, i-ai izbăvit de mai multe ori.

29. I-ai rugat fierbinte să se întoarcă la Legea Ta; ***dar ei au stăruit în îngâmfarea lor, n-au ascultat de poruncile Tale, au păcătuit împotriva orânduiri Tale, care fac viu pe cel ce le împlinește, Ți-au întors spatele cu îndărătnicie, și-au întepenit grumazul și n-au ascultat.***

30. ***I-ai îngăduit astfel mulți ani, le-ai dat înștiințări prin Duhul Tău, prin proroci, și tot n-au luat aminte. Atunci i-ai dat în mâinile unor popoare străine.***

31. Dar, în marea Ta îndurare, nu i-ai nimicit și nu i-ai părăsit, căci Tu ești un Dumnezeu milostiv și îndurător.

32. Și acum, Dumnezeul nostru, Dumnezeule mare, puternic și înfricoșat, Tu care Ți ții legământul Tău de îndurare, ***nu privi ca puțin lucru toate suferințele prin care am trecut noi, împărații noștri, căpeteniile noastre, preoții noștri, prorocii noștri, părinții noștri și tot poporul Tău, din vremea împăraților Asiriei până în ziua de azi.***

33. Tu ai fost drept în tot ce ni s-a întâmplat, căci Te-ai arătat credincios, iar noi am făcut rău.

34. ***Împărații noștri, căpeteniile noastre, preoții noștri și părinții noștri n-au păzit Legea și n-au dat ascultare nici poruncilor, nici înștiințărilor pe care li le dădeai.***

35. Când erau stăpâni, în mijlocul multelor binefaceri pe care li le dădeai, în țara întinsă și roditoare pe care le-o dăduseși, nu Ți-au slujit și nu s-au abătut de la faptele lor rele.

36. ***Și astăzi, iată-ne robi!*** Iată-ne robi pe pământul pe care l-ai dat părinților noștri pentru ca să se bucure de roadele și de bunurile lui!

37. El își înmulțește roadele pentru împărații cărora ne-ai supus din pricina păcatelor noastre; ei stăpânesc după plac asupra trupurilor noastre și asupra vitelor noastre, și suntem într-o mare strâmtorare!”

38. Pentru toate acestea, noi am încheiat un legământ, pe care l-am făcut în scris. Și căpeteniile

noastre, leviții noștri și preoții noștri și-au pus pecetea pe el.

După David, pe vremea lui Solomon, Israel stăpânea țara, se bucura de Templu și de Ierusalim și avea pace de jur împrejur. Dar din pricina păcatelor poporului, Templul și Ierusalimul au fost distruse, au fost smulși din țară și făcuți robi altor neamuri străine. Cărțile Ezra, Estera și Neemia ne descriu procesul REFACERII legământului. Și sfinții, doresc să readucă Israelul la vremea lui Solomon. Pentru aceasta trebuiau să:

- Se întorcă în țară, (Daniel)
- Să rezidească Templul, (Zorobabel, Iosua, Hagai, Zaharia)
- Să refacă legământul, (Ezra)
- Să rezidească Ierusalimul, (Neemia)
- Să redevină liberi,
- Și să stăpânească din nou întreaga țară.

Pentru fiecare etapă din procesul restaurării apar mijlocitori cheie și toți aceștia rostesc rugăciuni solemne de căință. Dar căința nu este DOAR pentru ei, ci pentru TOT poporul, și nu doar pentru poporul contemporan cu ei, ci și pentru strămoșii lor, și nu doar pentru cei apropiați, ci pentru toți strămoșii lor, de la ieșirea din Egipt până în momentul istoric prezent. Ei au înțeles că relația personală cu Domnul nu se poate sustrage relației istorice dintre Yahweh și Israel.

Mă uimește la aceste rugăciuni faptul că se roagă un singur om și Domnul ia aminte și răspunde, și intervine. Observăm de asemenea că de la Daniel cap.9 până în Neemia cap.9 apare o PROGRESIE în ce privește numărul de mijlocitori: Daniel e singur, Ezra are niște susținători, la fel și Neemia, și în Neemia 9 tot poporul se căiește... Toți acești mijlocitori și-au înțeles destinul în lumina istoriei poporului lui Dumnezeu. Ei au priceput că nu pot separa propria lor umblare cu Domnul de istoria spirituală a poporului Domnului. Ei și-au frământat mintea să înțeleagă în ce împrejurări s-au născut, în ce fază a războiului au fost trimiși, și au acționat în funcție de aceasta. Este una să te naști când David este Rege și alta este să te naști rob în Babilon. Sunt contexte spirituale deosebite. Pe vremea lui David te vei bucura de victoria Domnului și vei avea grijă ca inima ta și a poporului să nu se alipească de pace și de belșug și să uite de Domnul. Pe vremea robiei babiloniene te vei căi pentru păcatele tale și ale părinților tăi și vei striga la Domnul pentru eliberarea din robie.

În ce măsură rămân valabile aceste adevăruri în Noul Legământ? Mai este destinul nostru spiritual strâns legat de evoluția istorică a Bisericii lui Hristos? Metafora Trupului ne arată că DA! Și atunci pentru a pricepe faza bătăliei spirituale în care m-am născut trebuie să mă frământ ca să pricep istoria spirituală a:

- Bisericii locale în care sunt acum,
- Bisericii locale din Iași și din România,
- Bisericii Universale a lui Hristos.

Ne naștem pe câmpul de luptă. Dar războiul dintre Dumnezeu și Satan e complex și cuprinde mai multe etape, mai multe faze. Pentru a-ți putea împlini destinul este imperios necesar să pricepi VREMEA în care te-ai născut, căci pentru o vreme ca aceasta ai fost trimis! Dar dacă nu o pricepi, cum vei acționa ca atare, cum îți vei împlini destinul, cum vei intra conștient și cu îndrăzneală în adevăratele bătălii ale cerului? Oare poate fi un eșec mai mare decât acela de fi orb față de vremea în care te-ai născut, și a-ți rata astfel destinul? Oare istoria Bisericii nu seamnă cu istoria lui Israel? Oare principalele etape din istoria lui Israel nu se regăsesc ele și în viața Bisericii locale și Universale? Dacă te-ai născut în robia babiloniană, dar tu habar nu ai de acest lucru? Și cum să devii liber? Cum să strigi pentru eliberare dacă tu nici nu vezi robia? Dar dacă te-ai născut când lucrările de la Templu stagnează... ce vei face concret și specific pentru această bătălie? Dar dacă te-ai născut când zidurile Ierusalimului sunt încă în ruine? Ești mulțumit să vezi că Templul e finalizat sau înțelegi ocară faptului că Ierusalimul e în ruine? Dacă te-ai născut pe vremea lui Iosua? Te bucuri de pacea din țară, dar știi că trebuie tu însuși să cucerești partea ta de moștenire? Înțelegi că e o mare înșelătorie să te bucuri de biruințele aduse de Iosua fără să ai și tu propriile războaie și cuceriri? Sau dacă te-ai născut pe vremea lui Solomon? Oare care sunt bătăliile specifice pe care trebuie să le duci?

Observăm că oamenii din vechime nu doar au iubit pe Domnul în general și au mijlocit în general. Aceștia tocmai pentru că L-au iubit pe Domnul cu adevărat au vrut să cunoască pe Domnul, să priceapă povara și durerea inimii Lui, să înțeleagă bătăliile Sale și ce pot face ei pentru Domnul. Ei au mijlocit cât se poate de specific înaintea Domnului ca Acesta să îi poată asculta. Daniel nu doar trăia în neprihănire în Babilon și era lumină. El mijlocea pentru iertarea păcatelor poporului și pentru eliberarea din robie! Neemia s-a rugat specific pentru rezidirea Ierusalimului ș.a.m.d. Avem impact real în luptele din văzduh când devenim actori conștienți în bătăliile cerului. Dacă nu suntem conștienți de aceste bătălii dar trăim în curăție în locul în care ne-a așezat Domnul, nu este zero. Viața noastră are un impact în văzduh. Dar este încă mic. Impactul va crește atunci când vom deveni actori conștienți și ne vom ruga specific pentru bătăliile cerului. Acum dacă cineva perseverează în viața de curăție și în căutarea Feței Domnului, Domnul îi va deschide mintea ca să priceapă aceste bătălii. Dar cei care se mulțumesc cu puțin, vom rămâne orbi și își vor rata în cea mai mare parte destinul. Ce făceau ceilalți evrei credincioși când Daniel mijlocea pentru reconstruirea Templului?

Oare astăzi, acum și aici, cum ar trebui să mă rog Domnului, și ce ar trebui să rostesc înaintea Lui? Oare cum arată înaintea Sa istoria Bisericii mele locale, istoria Bisericii din România, și mai ales istoria Bisericii Universale? Doar când voi înțelege prin Lumina de sus această istorie, voi putea să îmi acord cu precizie mijlocirile la voia Sa, la bătăliile Sale prezente.

Revenim la pasajul din Ieremia. Domnul se întreabă DE CE Israel L-a părăsit pentru lucruri de nimic. Ce nelegiuire a făcut Domnul? Căci El i-a scos din țara Egiptului, i-a călăuzit prin pustie și i-a dus într-o țară în care curge lapte și miere. În plan spiritual acestea înseamnă că Dumnezeu i-a izbăvit din moarte, din robia păcatului, apoi le-a călăuzit cu răbdare pașii spre El, și le-a dat viața prin cunoașterea Sa. Le-a descoperit slava Sa, poruncile Sale, căile Sale. Le-a

umplut inimile cu prezența Sa, a locuit în mijlocul lor, și i-a chemat să-I fie martori printre popoare. Și totuși, ei nu au întrebat: ***unde este Domnul?*** De două ori se repetă acest reproș, și anume faptul că ei nu au întrebat: *Unde este Domnul?* (1:6 și 1:8). Ei s-au bucurat de darurile primite fără să fie deloc interesați de Dătător. S-au bucurat de țară, de libertate, de belșug, de binele spiritual și material din țară, de valorile țării, dar fără să întrebe de Cel care le-a dăruit toate aceste lucruri. La fel ca Adam în Eden, au ales să se bucure de grădină, dar fără Creator! Decăderea a început de la lideri (1:8), de la preoți, de la păzitorii Legii, păstorii sufletești, prooroci... Iată procesul decăderii liderilor:

1. Nu au întrebat de Domnul.
2. Nu au cunoscut pe Domnul.
3. Nu i-au fost credincioși.
4. Au proorocit prin Baal.
5. Au alergat la cei care nu sunt de nici un ajutor.

Cum poți cunoaște pe Domnul dacă nu cauți pe Domnul? Cum poți fi credincios Domnului dacă nu cunoști pe Domnul? Cum să nu te lași sedus de alți dumnezei, și de minciuni dacă nu ești fidel Domnului? Și dacă te lași sedus de idoli și de minciuni cum să nu alergi după izbăvire la cei care nu îți pot fi de nici un ajutor? Rădăcina căderii în idolatrie este necunoașterea de Domnul, iar rădăcina necunoașterii de Domnul este lipsa căutării Domnului. Iar semnul clar al faptului că nu cauți pe Domnul este LIPSA ÎNTREBĂRILOR. Care sunt întrebările tale arzătoare despre Domnul și Cuvântul său, care te frământă, care nu îți dau pace, care te motivează să cercetezi, să cauți răspunsuri... Habacuc a avut o întrebare și a stat înaintea Domnului... și Domnul i-a răspuns! Dar dacă nu mai ai întrebări despre Domnul, cum poți spune că într-adevăr cauți Fața Lui? Iar dacă nu cauți Fața Lui, VEI MURI! Procesul morții e lent, dar sigur! Dacă ai doar răspunsuri despre Domnul și căile Sale, atunci ceva nu este în regulă.

Domnul e supărat pe poporul Său și vrea să se certe cu Israel, dar nu doar cu generația prezentă, ci și cu cele viitoare: *Mă voi certa cu copiii copiilor voștri*. Dar de ce să te cerți și cu copiii copiilor lor? Din pricina acelorași legități pe care le-am analizat mai sus. Poporul Domnului este judecat ca un tot care străbate istoria. Prezentul său nu poate fi despărțit de trecut, dar nici de viitor.

Totuși rămâne întrebarea din inima Domnului: de ce nu M-au căutat, de ce nu au întrebat: *Unde este Domnul care ne-a dăruit toate aceste mari binecuvântări?* Mirarea Domnului este cu atât mai mare cu cât nici unul din celelalte popoare nu și-au schimbat dumnezeii, măcar că ei nu sunt dumnezei (2:10-11). Într-adevăr, celelalte popoare au rămas fidele idolilor lor, măcar că erau minciună și deșertăciune, că nu făceau nici bine, nici rău. Această stare de fapt face să devină și mai inexplicabilă acțiunea lui Israel de a-și schimba Slava cu ceva care nu este de nici un ajutor. Din pricina acestei mode cultural religioase, măcar din pricina faptului că Yahweh era Dumnezeul lui Israel, măcar din această pricină să nu-L fi părăsit. Dar ei, spre deosebire de toate celelalte popoare, și-au părăsit Dumnezeul. Contrastul e izbitor cu atât mai mult cu cât ceilalți idoli sunt nimic, iar Yahweh e singurul Domn. V.12 ne ajută să pricepem și mai mult tulburarea

din inima lui Dumnezeu. Parcă Domnul simte nevoia să își verse necazul și supărarea, să fie ajutat de cineva să înțeleagă de ce soția sa L-a părăsit, Și pentru că pe pământ pare să nu găsească pe nimeni cu care poate vorbi, vorbește cu cerurile:

- Mirați-vă de așa ceva ceruri, **înfiorați-vă de spaimă și groază**, zice, Domnul.

Dacă nu te tulburi când inima Domnului este tulburată, dacă nu te miri când însuși Domnul se miră, dacă nu te înfiori în fața acestui tablou, atunci ce te mai poate tulbura? Iată tabloul: poporul Domnului a săvârșit un îndoit păcat. Mai întâi a părăsit pe Domnul, Izvorul apelor vii, și apoi și-au săpat puțuri crăpate care nu țin apa. Deci nu doar că au părăsit Izvorul dar L-au și schimbat, înlocuit, cu altceva care nu ține apa. E o nebunie de neînțeles. Să fii în mijlocul pustiei lângă singurul Izvor de apă din pustie. E singurul izvor, mare și minunat. Și totuși să pleci de lângă izvor. Și să te duci departe de izvor și să începi să faci niște puțuri crăpate, care chiar dacă ar ploua nu ar putea ține apa... Dar tu ești încă în pustie, și în pustie nu plouă... de ce ai face un asemenea gest? Nu negi nevoia de apă, căci îți faci puțuri. Dar nu vezi că sunt crăpate? Și dacă tot îți recunoști nevoia de apă, de ce pleci de lângă Izvor? Oare cum se vede de sus din ceruri, decizia nebunească a celui credincios de a părăsi pe Domnul, Izvorul apelor vii și de a alerga după niște lucruri de nimic? Căci pentru mintea noastră, expresia: Izvorul apelor vii, e doar o imagine, dar Cerul vede în Domnul VIAȚA ÎNSĂȘI. SINGURA SURSĂ A VIETII, un IZVOR INFINIT de SLAVĂ, de adevărată viață. Iar puțurile crăpate doar niște minciuni în spatele cărora sunt demoni care vor chinui fără milă duhul omului ce aleargă după puțurile mincinoase. Dar oare cum se vede acest tablou din ochii Domnului, Singurul care-și poate percepe infinitatea? Când ei spun *Domnul, Izvorul apelor vii*, văd o imagine mică și confuză. Când îngerii spun *Domnul, izvorul apelor vii*, ei privesc spre Fața Domnului. Dar și ei surprind doar puțin din dimensiunea acestei expresii. Dar când Domnul spune: *Eu, Izvorul apelor vii*, El cuprinde în întregime semnificația infinită a acestei expresii. Cu cât semnificația acestei expresii e mai mare cu atât mai mare e nebunia lui Israel, și mai de neînțeles gestul acestuia. Și alegerile nebunești și de neînțeles ale aproapelui nostru ne tulbură. Cerul e îndemnat să se mire, dar și să se înfioare de groază. Am înțeles de ce să se mire. Dar de ce să se înfioare de spaimă? Probabil din pricina pedepsei ce va urma față de o vinovăție așa de mare. Dar dacă cerul este îndemnat să se mire și să se înfioare, oare ce așteptări are Domnul de la pământ? Dacă cerul este invitat să rezoneze cu inima tulburată a Creatorului, atunci oare ce trebuie să facă pământul?

În v.14-19 Domnul pune în discuție pedepsirea lui Israel. În timpul lui Iosia, Iuda era un mic regat aflat sub stăpânire asiriană. 10 seminții fuseseră duse deja în robia asiriană. La sfârșitul domniei lui Iosia, Iuda avea să fie sub stăpânirea Egiptului pentru o scurtă vreme. Israel a ajuns de pradă. Această realitate tristă confirmă starea de păcătoșenie a poporului. Domnul insistă că Israel este sursa pedepsei:

- Nu ți-ai făcut tu singur lucrul acesta pentru că ai părăsit pe Domnul?
- Tu singur te pedepsești cu răutatea ta și singur te lovești cu necredințioșia ta...

Consecința adulterului spiritual al lui Israel nu este fericirea acestuia, ci prădarea acestuia de către vrăjmașii lui. Consecința necredințioșiei sale este pedeapsa. Infidelitatea vatamă pe

poporul Domnului. Acest element face și mai de neînțeles persistența poporului Domnului în adulter. Iată cum ar atâta până acum istoria relației Yahweh-Israel relatată de cap.2 din Ieremia:

- **Israel a intrat de bunăvoie și nesitilă de nimeni în relație.** A iubit pe Domnul și L-a urmat prin pustie bucurându-se de părtășia cu El și de protecția Lui. (v.1-3)
- **Domnul le-a fost credincios, nu a săvârșit nici o neleguire,** și le-a făcut doar bine eliberându-i din crunta robie și copleșindu-i de bunătați în țara promisă. Israel a primit aceste daruri dar nu a întrebat de Domnul, și nu a căutat pe Domnul. Uitând de Domnul au fost atrași de idoli și i-au fost necredincioși. (v.4-9). Dacă El nu a făcut nici o neleguire, de ce L-au părăsit?
- **În contrast cu toate celelalte popoare care nu și-au schimbat dumnezeii, Israel și-a schimbat Slava cu ceva care nu este de nici un ajutor.** Dacă celelalte Neamuri și-au păstrat dumnezeii, de ce tocmai el, Israel, a părăsit pe Izvorul apelor vii și și-a săpat puțuri crăpate? (v.10-13)
- **Israel nu a devenit mai fericit în urma curviei sale. Consecința infidelității lui Israel a fost crunta s-a pedespire:** vrăjmașii lui l-au părdat fără milă. Israel s-a vătămat pe sine însuși prin neascultarea sa: a pierdut fericirea ce venea de la Domnul și a avut parte de suferințe și mari necazuri. Totuși de ce mai persistă în această neascultare? (v.14-19).

Observăm cum soțul Yahweh își povestește necazul și drama căsniciei Lui și încearcă să înțeleagă ceva care este parcă de neînțeles. Este un discurs coerent în care sunt mereu introduse teme și nuanțe noi. Să urmărim aceste teme mai departe.

În v.20 apare o primă posibilă explicație la infidelitatea lui Israel:

- De mult ți-ai sfârâmat jugul, ți-ai rupt legăturile și ai zis: *Nu mai vreau să slujesc ca un rob!*

Israel a perceput relația cu Yahweh ca pe o corvoadă, ca pe o dictatură care îi îngredea libertatea și fericirea. S-a perceput ca un rob chinuit și nedreptățit pe care stăpânul, prin poruncile sale aspre, îi fură dreptul la viață, la libertate, la fericire. Este aceeași minciună pe care Adam a crezut-o în Eden. Israel a observat că ceilalți dumnezei îi lasă pe slujitorii lor își trăiască viața cum vor, adică să fie și ei dumnezei. Și au tânjit după această viață aparent liberă și independentă, au dorit și ei să trăiască după îndemnurile inimii lor. Crezând că acest lucru le va aduce adevărata fericire. Dar desigur percepția era greșită. În spatele dumnezeilor străini era diavolul, Șarpele cel vechi, care înrobea și chinuia prin cumplite păcate viețile oamenilor idolatri. Cel rău promite libertatea, dar te duce în robie. Cel rău îți promite fericirea, dar te duce mereu la chinuri groaznice. El te urăște. El nu vrea să fii fericit. Nu suportă să fii fericit. Și știe că păcatul și neascultarea vor aduce doar chin și tânguire. El de fapt nu are ceva real cu care să ne atragă. Arma sa e simplă: MINCIUNA. El poate doar să ne mintă. El nu ne poate oferi o adevărată fericire fără Domnul. Ne poate doar seduce. Poate doar să ne-o promită. Deci Israel repetă neascultarea din Eden a primului Om. Dar spre deosebire de acesta, Israel este într-un proces în care poate reveni oricând în brațele Domnului. Și totuși nu revine. De ce? Da. A crezut minciuna

că va fi cu adevărat fericit de parte de Fața Domnului, dar când a părăsit pe Domnul a gustat chinurile morții. A experimentat binele și răul. Îl cunoaște prin experiență. De ce nu se întoarce deci la Domnul?

Un posibil răspuns ar fi acela că Israel ar fi un soi rău, care s-a născut cu inima bolnavă și efectiv nu poate învăța ascultarea. Dar v.21 contrazice tocmai această teorie. V.21 insistă că prin răscumpărarea din Egipt și revelațiile dăruite de Domnul pe muntele Sinai și în istoria lor, Domnul a infuzat în ființele lor valorile sfinte ale împărăției. Israel a devenit o vie minunată, de cel mai bun soi. Nu mai era un popor născut în întunericul idolatriei popoarelor. Era un popor care a beneficiat de Lumina revelației speciale. Beneficia de o istorie sfântă, de modele duhovnicești, de adevăr, de tradiții sacre. Deci Israel nu poate da vina pe faptul că este o națiune făcută dintr-un soi rău, care efectiv nu poate învăța loialitatea. Nu, Israel putea rămâne fidel prin resursele primite. Nu a A VRUT să rămână fidel, iată de ce vinovăția ei este cumplit de mare și ea va rămâne înaintea Domnului! (vezi 2:22). Domnul este uimit de decăderea poporului: *cum de te-ai prefăcut într-o coardă sălbatică?* Problema este reală și gravă. Ea nu poate fi ascunsă sub preș (2:22). Nu este un mic conflict, o mică ceartă dintre Yahweh și soția sa Israel. Soțul Yahweh nu este supărat pentru că Israel nu i-a pus masa, El este supărat pentru că Israel l-a înșelat cu toți trecătorii ca cea mai de jos curvă, ca o femeie ușuratică și bolnavă. Dar Israel nu era o astfel de femeie. Ea fusese răscumpărată, curățită și făcută Regină de Împăratul Împăraților. Cum de a decăzut? Domnul Însuși este uimit și Se miră. A crezut minciuna din Eden (2:20), dar de ce a crezut-o (2:21)? Și de ce a crezut-o în mod repetat? Problema rămâne deschisă.

În v.23 apare o nouă temă: Israel își neagă neascultarea și adulterul! Israel devine și mai de neînțeles. Nu doar că a persistat în adulter fără motiv și în mod irațional, dar acum și neagă acest lucru. Cum poate să spună un popor idolatru: *Nu m-am spurcat, și nu m-am dus după Baali!* Dar țara era plină de Baali! Era un lucru vizibil pentru toată lumea. Cum poți să negi o realitate atât de clară? Cum poate nega o femeie care s-a culcat cu toți trecătorii, că și-a înșelat soțul? Poate că prin reforma lui Iosia îndepărtaseră deja Baalii din țară. Poate că Ieremia are în vedere acea idolatrie ascunsă a inimii. Poți nega adulterul atunci când nu mai conștientizezi idolii din viața ta, când te convingi pe tine că acele lucruri nu-L deranjează pe Domnul. Poate unul din motivele negării este religiozitatea. Ei se închinau și Domnului și idolilor. Aceasta este moștenirea malefică lăsată de Manase. Astfel nu mai conștientizau urâciunea idolatriei lor. *De ce ne acuză Domnul că noi slujim lui Baal? Doar ne închinăm înaintea Sa la Templu în fiecare zi! De ce ne acuză că L-am înlocuit cu Baal? Doar noi nu am întrerupt închinarea la Templu. Noi continuăm să slujim Domnului. Da, ne închinăm și lui Baal. Dar nu ne spurcăm cu acesta. Și nu L-am înlocuit pe Domnul cu Baal. Deci nu ne-am spurcat și ne-am dus după Baali. Noi iubim pe Domnul și slujim Domnului!*

Este ca și cum femeia care se culcă tu toți trecătorii nu părăsește casa soțului ei, mai face curat în casă, îi mai face de mâncare soțului. Astfel, ea se miră de ce soțul o acuză că l-a părăsit? Dar ea nu a fugit nicăieri. Ea a rămas în casa lui și-i face de mâncare în fiecare zi. Greșeala în sine este tulburătoare. Dar negarea greșelii tulbură și mai mult pe soț, ducându-l la disperare.

Imaginea cu măgărița din v.23-24 este zguduitoare. Ea scoate la iveală urâciunea idolatriei lui Israel. Mă miră cum de Domnul nu a divorțat deja de un asemenea popor. Mă miră de ce Domnul vrea să se mai certe cu Israel. Mă miră de ce nu a pus de mult capăt relației, de ce nu a părăsit-o de tot. De ce mai vrea să lămurească cu ea situația? De ce vrea să înțeleagă neascultarea lui Israel? De ce o mai curtează? De ce o mai cheamă înapoi? De ce vrea să mai refacă relația? De ce nu rupe o dată legământul și o lasă de tot în voia minții ei blestamate? De ce nu o lasă în mâinile vrăjmașilor cu care a curvit și pe care îi iubește? De ce o mai protejează? De ce îi mai vorbește? De ce nu renunță la ea? Și știm că Domnul nu este un soț slab, lipsit de demnitate, aflat într-o relație bolnăvicioasă, de co-dependență cu soția lui. Domnul nu are nevoie de Israel. Domnul Își este suficient Sieși. El nu cerșește să fie slujit sau iubit. El cheamă către Sine din Îndurarea și cu demnitatea unui Rege. Totuși în pofida realității adulterului spiritual descrisă atât de dur în v.23-24, Domnul nu vrea să renunțe încă la Israel. De unde atâta îndurare și milă? De unde atâta răbdare? De unde atâta iubire? De unde atâta speranță? Personal, aș da cartea de despărțire din prima zi când aș fi înșelat, și aș considera că e normal să-mi fie dată cartea de despărțire din prima zi când mi-aș trăda partenerul. Dar Israel L-a înșelat în repetate rânduri pe Yahweh. Vorbim de 700 de ani de relație caracterizați în cea mai mare parte de adulter spiritual din partea lui Israel. Și Israel a experimentat nefericirea adulterului, dar tot a persistat în curvie. Și acum nu doar că nu vrea să se întoarcă la Domnul, dar își și neagă adulterul. Și nu vorbim de acele greșeli inerente creșterii spirituale urmate de căință și vindecare... ci de adulter, de complacere în păcat și idolatrie. *De ce nu renunți, Doamne, odată? De ce vrei să Te mai cerți cu Israel? Ce mai este de lămurit? Ce mai este de clarificat? Nu vezi că nu te vrea. Ea va pierde. Las-o să fie singură. De ce mai vorbești cu ea? Nici măcar de muștrările Tale nu este vrednică.*

Am început capitolul explorând încăpățânarea de neînțeleș al lui Israel, dar iată că acum ajuns să explorăm un lucru și mai de neînțeleș: încăpățânarea Domnului de a nu renunța încă la Iuda... Neascultarea lui Israel este într-adevăr de neînțeleș. Dar mai de neînțeleș este răbdarea și iubirea Domnului față de poporul Său neascultător și încăpățânat.... Vom spune desigur că Domnul nu este om, ci Dumnezeu, că El are mai multă iubire și răbdare ca noi. E adevărat, dar această perspectivă nu soluționează dilema... căci El are și mai multă sfințenie, dreptate și demnitate ca noi. Și, spre deosebire de noi, El știe mai dinainte alegerile omului. Noi am putea insista într-o relație în speranța vindecării celuilalt. Avem această speranță tocmai pentru că NU ȘTIM dacă celălalt se va schimba. Pentru că NU ȘTIM, putem spera. Dar El știe! El a știut de la început! El a dat deja verdictul final din perioada lui Manase. Atunci de ce îl mai trimite pe Ieremia? De ce aparent mai pierde timpul cu aceste certuri inutile cu soția sa necredincioasă?

Dragostea Sa este de neînțeleș. Ea iartă totul, răbdă totul, nădăjduiește totul. După peste 700 de ani, Domnul încă nu a rupt legământul cu Iuda. Totuși, 10 seminții au fost trimise deja în robia asiriană. Și apoi, fiecare generație care nu a ascultat, a sfârșit în pedeapsa eternă. Generația din Numeri a fost lepădată doar de la aproximativ doi ani de la ieșirea din Egipt. Iar persoanele din popor care au păcătuit ca Acan au fost nimiciți repede, din timpul vieții lor. Deci răbdarea de 700 de ani a Domnului este pentru Iuda ca NAȚIUNE. Dar persoanele care au păcătuit, chiar

generațiile care au păcătuit au fost lepădate de la Fața Lui mult mai repede! Deci nu putem aplica răbdarea Sa de 700 de ani în contextul relației dintre Yahweh și un evreu. Pedepsa istorică finală, ruperea legământului a fost amânată. Dar mânia lui Dumnezeu S-a revărsat peste evrei din prima clipă când au păcătuit. Și totuși dacă ei, din punct de vedere spiritual erau deja lepădați, ce însemnătate are ruperea oficială a legământului, dărâmarea Templului și ducerea în robie? Și în cele din urmă această pedeapsă atinge o generație dar vine în urma a zeci de generații care au păcătuit.

Reținem în primul rând faptul că fiecare om din Israel și fiecare generație din Israel a fost judecată deja în vremea ei. Generația din Numeri e cel mai grăitor exemplu. Cu alte cuvinte nu ne putem culca pe o ureche din pricina îndelungei răbdări a Domnului pentru NAȚIUNEA Israel. În cele din urmă noi vom trăi 70 de ani și nu 700 de ani. Destinul nostru etern se va decide în acei 70 de ani, iar lepădarea noastră de la Fața Domnului ca și persoană poate fi rapidă. Dar și pentru o Biserică locală, lepădarea poate veni foarte repede. Acest lucru reiese foarte clar din epistolele pauline. De exemplu cele scrise către Biserica din Corint. Pericolul lepădării Bisericii este real chiar dacă Biserica e înființată doar de câțiva anișori. În Apoc.1-3, Hristos amenință 5 Biserici cu lepădarea finală, cu luarea Duhului Sfânt din acele comunități. Și nici una din acele comunități nu avea mai mult de 50 de ani de existență. Deci răbdarea istorică a Domnului față de diferite NAȚIUNI sau față de Israel însuși nu trebuie confundată cu răbdarea Domnului față de un om, față de o generație sau față de o Biserică locală. E adevărat că microcosmosul se reflectă în macrocosmos. Cu alte cuvinte în istoria dărâmării Templului putem vedea traseul lepădării unui credincios sau a unei Biserici locale de la Fața Domnului. Dar alături de asemănări există și diferențe. În Vechiul Legământ, Domnul încheiase un legământ special cu o națiune, națiunea Israel. Era ales să fie un popor de preoți, să aibă acces la Lege, la Templu, să locuiască într-o țară în care curge lapte și miere. Legământul rămânea activ chiar dacă o generație trăia în neascultare de Domnul și era moartă din punct de vedere spiritual. De-abia după mai multe generații care au trăit în neascultare, Domnul a luat decizia de rupe legământul cu națiunea Israel și de a aduce o pedeapsă istorică cruntă asupra lor. Evreii pierd Templul și țara, și ajung robi în țări străine. Martorul lui Yahweh dispare practic de pe scena istoriei.

Cum se aplică acest lucru Noului Legământ? Noul Legământ este încheiat între Hristos și Biserică. Dar Biserica Sa nu mai este un popor care locuiește într-o țară. E un trup viu format din multe Biserici locale răspândite printre poare. Lepădarea unor Biserici nu duce automat la lepădarea altora. Bisericile din Smirna și Filadelfia se bucurau de binecuvântarea lui Hristos în pofida faptului că celelalte 5 Biserici vecine erau amenințate cu luarea sfeșnicului din locul lui. Legământul dintre Hristos și un credincios sau dintre Hristos și o Biserică locală poate fi rupt. Dar poate fi rupt legământul dintre Hristos și Biserica Universală? Ce ar însemna acest lucru? Dacă toate Bisericile locale ar comite păcatul cu voia și ar fi lepădate ce s-ar întâmpla? Practic ar dispărea de pe pământ Biserica, la fel cum Israel a încetat pentru o vreme să existe ca o națiune-martor ce locuiește într-o țară a ei. Dar Israel a revenit în țară, și legământul a fost refăcut. Deci dacă toate Bisericile locale ar dispărea, teoretic ar exista șansa ca, dacă un grup de oameni s-ar întoarce la Hristos, să reapară pe pământ Biserica.

Noul Testament vorbește despre pericolul lepădării atât în dreptul credinciosului cât și în dreptul unei Biserici locale. Dar pomeniștea ea poșibilitatea ruperii legământului cu Biserica Universală? Romani 11:17-24 pare să vorbească despre acest pericol în dreptul Bisericii universale dintre Neamuri:

16. Iar dacă cele dintâi roade sunt sfinte, și plămădeala este sfântă; și dacă rădăcina este sfântă, și ramurile sunt sfinte.

17. Iar dacă unele din ramuri au fost tăiate, și dacă tu, care erai dintr-un mășlin sălbatic, ai fost altoit în locul lor și ai fost făcut părtaș rădăcinii și grășimii mășlinului,

18. nu te făli față de ramuri. Dacă te fălești, să știi că nu tu ții rădăcina, ci rădăcina te ține pe tine.

19. Dar vei zice: „Ramurile au fost tăiate, ca să fiu altoit eu.”

20. Adevărat: au fost tăiate din pricina necredinței lor, și tu stai în picioare prin credință: ***nu te îngâmfa, dar, ci teme-te!***

21. ***Căci dacă n-a cruțat Dumnezeu ramurile firești, nu te va cruța nici pe tine.***

22. Uită-te, dar, la bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: asprime față de cei ce au căzut, și bunătate față de tine, ***dacă nu încetezi să rămâi în bunătatea aceasta; altminteri, vei fi tăiat și tu.***

23. ***Și chiar ei, dacă nu stăruie în necredință, vor fi altoiți;*** căci Dumnezeu poate să-i altoiască iarăși.

24. Fiindcă, dacă tu, care ai fost tăiat dintr-un mășlin care din fire era sălbatic, ai fost altoit, împotriva firii tale, într-un mășlin bun, cu cât mai mult vor fi altoiți ei, care sunt ramuri firești, în mășlinul lor?

Mesajul lui Pavel din Romnai 11 se adresează fiecărui credincios, fiecărei Biserici locale în parte, dar și Bisericii Universale dintre Neamuri. El avertizează că tragedia lepădării lui Israel ca națiune din funcția de martor al Domnului printre popoare se poate repeta și în dreptul Bisericii Universale. Dar după cum există poșibilitatea realtoirii lui Israel, există și poșibilitatea realtoirii Bisericii dintre Neamuri. În 1 Cor.12 învățăm că nu doar Biserica locală dar și cea Universală este un trup. Și dacă toate Bisericile locale se leapădă de Hristos, Biserica dintre Neamuri dispore și ea. E dificil să refacem istoria Bisericii vii căci în cărțile de istorie gășim mai mult istoria unor instituții, și nu avem ca în cazul istoriei lui Israel și verdictul avizat al autorului inspirat. Dar oare a trăit Biserica Universală dintre Neamuri vreo tăiere, și apoi o realtoire? Oare a existat un fel de robie babiloniană și o reîntoarcere în țară și pentru Biserica Universală dintre Neamuri?

Reținem că îndelunga răbdare a Domnului pentru NAȚIUNEA Israel nu se confundă cu răbdarea Sa față de un credincios, față de o generație, față de o Biserică locală. În cele din urmă

în cei aproximativ 50-70 de ani pe care îi vom trăi pe pământ trebuie să se decidă destinul nostru etern. Poți fi lepădat și după o lună, și după câțiva ani. Depinde cât de mult și cât de grav te complaci în păcat. Cea mai șocantă lepădare este cea pricinuită de lipsa de creștere a credinciosului. Acesta nu se complac în păcate grave care l-ar smulge în câteva săptămâni din brațele Domnului și nici nu renunță la Domnul. El păstrează o anumită formă de sfințire și de consecvență în relația cu Domnul. Dar se mulțumește cu puțin și nu crește. Însă lipsa de creștere este ea însăși o neascultare. Iar războiul se va înteti, și încercările vor crește chiar dacă cel în cauză nu crește. Și când acestea vor sosi în viața celui ce nu a crescut vor fi atât de puternice încât îl vor smulge din brațele Domnului. Autorul epistolei către Evrei insistă pe acest pericol în cap.5 și 6 din Evrei. În cap.6 avem cel mai cumplit avertisment din tot Noul Testament. Dar înaintea acestui avertisment, autorul explică și MOTIVUL. Nu este însă ce ne-am așteptat. Nu este vorba de complacere nici în imoralitate, nici în erezie. Ci e vorba de cumplitul păcat de a te mulțumi cu puțin din Domnul și de a nu crește. Este păcatul lui Israel de după Iosua, care s-a leventit, s-a alipit de binele de a avea o țară, și nu au dus cucerirea țării până la capăt. Să citim din Evrei 5:9-14:

9. Și, după ce a fost făcut desăvârșit, S-a făcut, pentru toți cei ce-L ascultă, urzitorul unei mântuiri veșnice,

10. căci a fost numit de Dumnezeu: Mare Preot „după rânduiala lui Melhisedec.”

11. Asupra celor de mai sus avem multe de zis și lucruri grele de tâlcut, fiindcă v-ați făcut greoi la pricepere.

12. În adevăr, voi, care de mult trebuia să fiți învățători, aveți iarăși trebuință de cineva să vă învețe cele dintâi adevăruri ale cuvintelor lui Dumnezeu și ați ajuns să aveți nevoie de lapte, nu de hrană tare.

13. Și oricine nu se hrănește decât cu lapte nu este obișnuit cu cuvântul despre neprihănire, căci este un prunc.

14. Dar hrana tare este pentru oamenii mari, pentru aceia a căror judecată s-a deprins, prin întrebuințare, să deosebească binele și răul.

Lepădarea poate fi din pricina faptului că ne-am oprit din creșterea spirituală. Există un timp al harului când Domnul rabdă și nu aduce lepădarea chiar dacă ne complacem în stagnare spirituală. Dar faptul că nu ne-am dat silințele să creștem și încă nu suntem lepădați nu înseamnă că putem continua așa la nesfârșit. Vom arde mai întâi în teasc și de pedeapsa Domnului care se poate manifesta atât spiritual cât și fizic. Și apoi, dacă tot nu ne vom trezi, va urma luarea Duhului Sfânt din noi și lepădarea noastră de la Fața Domnului.

Revenim la Ieremia cap.2. Israel era sub pedeapsă. Dar capitolul introduce și ideea de amplificare a pedepsei, de pedeapsă finală (2:19,26). Israel refuză mustrarea Domnului, merge la

dumnezei străini și neagă vinovăția ei. De aceea, pedeapsa finală va fi pentru ei o surpriză totală. Vor rămâne ULUIȚI.

Interesant este că deși Israel întoarce spatele Creatorului și se închină pietrei și lemnului, când sunt în nenorocire ei strigă tot către Domnul. Deci în adâncul lor ei știu că Domnul este adevăratul Dumnezeu. De ce când dădeau de necaz, Israel nu striga către dumnezeii lor, ci se întorcea către Yahweh și acesta îi asculta și le trimitea câte un izbăvitor? Acest lucru arată că Lumina revelației lui Yahweh era intensă în Israel. Ei se închinau celorlalți dumnezei doar pentru a putea fi independenți, pentru a putea păcătuți în voie, pentru a putea urmări poftele inimii lor fără să-i mustre prea mult conștiința. Dar în inima lor știau că Yahweh este adevăratul Dumnezeu. Păcatul lor era deci conștient și deliberat. Motivele durerii soțului Yahweh vin din ce în ce mai numeroase cu cât ne apropiem de finalul cap.2:

- Numărul dumnezeilor străini este foarte mare! (2:28)
- Starea de necredincioșie se aplică nu la o parte din popor ci la TOT poporul (2:29)
- Poporul nu a luat seama la muștrare, la cercetarea Domnului și a ucis fără milă pe proorocii Domnului (2:30).

Domnul revine în 2:31 la întrebarea de la începutul capitolului (1:5). Domnul nu înțelege DE CE Israel și-a dorit SOLOBOZENIA de vreme ce Domnul i-a dăruit în țară nu o temniță întunecată (2:31) ci o fericire autentică? Vrei să te eliberezi, dar unde este jugul? Vrei să evadezi, dar unde este temnița? Vrei scapi de nefericire, dar unde este aceasta?

Lui Dumnezeu îi este foarte clar că Israel a uitat de El. Domnul e interesat de o RELAȚIE vie, mai vie decât relația cu alt semen. Pe Domnul nu Îl inetresează în sine respectarea unor porunci morale. Pe Domnul îl interesează relația. Domnul nu se lasă impresionat de religiozitatea lui Israel. Chiar dacă Israel ar fi păzit toate poruncile, dar ar fi uitat de Domnul ca Persoană, Domnul nu ar fi fost mulțumit. Păzirea poruncilor trebuia să izvorască din iubirea pentru Domnul. Dacă Israel păzea toate regulile Legii dar inima sa îi era departe de Domnul, atunci Domnul tot s-ar fi simțit trădat și înșelat. Domnul nu poate fi păcălit de religiozitatea lui Israel. El privește la inima poporului. El știe că acolo unde îi este comoara, acolo îi este și inima. Își poate uita o mireasă brâul? Da, dacă pentru ea nunta e o chestiune formală, dacă nu iubește pe mire, dacă are un alt amant și se căsătorește doar din interes financiar. Nu poți uita lucrurile pe care le iubești. O mireasă normală care se căsătorește bucuroasă din iubire nu-și poate uita podoabele. Ea vrea să fie frumoasă pentru Mire și pentru invitați, ea chiar devine obsedată de aspectul ei fizic din ziua nunții. Comoara ei este să fie frumoasă. De aceea inima urmează comoara și nu-și poate uita podoaba și nici brâul. Uităm doar lucrurile care sunt mai puțin importante pentru noi. Dar inima nu-și poate uita comoara. Inima nu poate uita lucrurile pentru care ARDE. Domnul știe aceste lucruri și când privește la inima lui Israel este trist. Căci vede că în timpul zilei gândurile evreilor nu sunt la Domnul, la inima Lui, la bucuriile și întristările Lui, la planurile Lui, la frumusețea și Persoana sa. Fiecare e preocupat de casa lui și aleargă după

lucruri de nimic. Fiecare se gândește la sine, la planurile lui, la confortul lui, la fericirea sa. Inima lor NU ARDE pentru Domnul, nu e îndrăgostită de Domnul, nu e bolnavă de iubirea Lui, nu e disperată după Dumnezeu. De aceea, Dumnezeu este adesea uitat. Dar când e vorba de alte lucruri (bani, carieră, căsătorie, copil, studii, renume, muncă, cultură, iubit, iubită, propria lucrare din biserică, sport, hobby-uri etc.), cei din poporul Domnului se gândesc mereu la ele, le urmăresc, fac sacrificii, își dau toate silințele, vorbesc cu mare pasiune și nu se mai satură de ele. Dar când e vorba să caute pe Domnul, să-I slujească, să trăiască pentru El, pentru mântuirea oamenilor, când e vorba de planurile Lui legate de reînțoarcerea lui Mesia, restaurarea Creației, nunta Mielului poporul Lui uită, nu-și găsește cuvintele, epuizează subiectul, se forțează, neglijează, lasă pe locul doi etc. E clar că lipsește pasiunea. Dar vom spune: *nu ne complacem în păcate, și nici în erezii, și continuăm să mergem la Biserică și la grupurile de casă, mai citim și din Scriptură...* Dacă însă dispăre PASIUNEA din relația cu Domnul de fapt însăși relația e pe cale de dispariție. Domnul concepe doar o relație vie, totală, plină de pasiune și dragoste nebună. El nu poate iubi altfel, și nu poate accepta o altfel de iubire. Din perspectiva Lui relația cu El poate fi DOAR o Cântare a Cântărilor, doar o *Canticum Canticorum*. El poate fi doar brâul sau podoaba Miresei. Nu poate accepta să fie halatul de bucătărie al miresei. Mireasa nu a aruncat halatul la gunoi. Din când în când îl îmbracă. Îl mai și spală. Deci halatul nu se poate plânge că e lepădat. Dar el este adesea uitat. Domnul nu poate accepta un astfel de tratament. Iată ce nu înțelegea Isarel. Iată de ce din pricina religiozității nu își vedea păcatul. E foarte important să observăm că în cap.2 Domnul nu insistă pe anumite păcate punctuale, ci pe raportarea inimii lui Israel față de El ca soț. Dacă împlinești toate poruncile Legii dar nu ai pasiune pentru Domnul, ești pe drumul morții. Dacă trăiești fără păcat, dar relația ta cu Domnul nu este o *Canticum Canticorum*, nu-ți folosește la nimic.

Noi ne putem înșela pe noi înșine. Dar nu Îl putem înșela pe Domnul. Când e vorba de ceea ce iubim, ce bine știm să ne întocmim căile. Ființa umană funcționează în baza acestei legități. Și e suficient ca Domnul să arunce o singură privire la viața noastră și să vadă unde ne întocmim căile bine. El vede imediat pentru ce arde inima noastră, ce ne atrage, ce ne pasionează, ce ne preocupă, în ce ne investim sentimentele, gândurile, visele, timpul, banii, darurile... Și în contrast cu acestea vede și cât de stângaci, lenți, greoi, plictisiți suntem când e vorba să căutăm Fața Lui, și să iubim aproapele. Din prisosul inimii vorbește gura. Poate un îndrăgostit să nu vorbească despre iubita lui? E de-ajuns să deschidă cineva subiectul... să pronunțe numele iubitei și gura nu-i va mai tăcea... Care e subiectul care declanșează debitul tău verbal? Uneori mă trezesc că vorbeasc prea mult despre Domnul... dacă vorbesc despre Domnul ca să arăt spre mine, spre ce cunosc eu, de fapt vorbesc despre mine. Dacă vorbesc despre slujire ca să insist pe lucrarea mea din care în mod greșit îmi extrag împlinirea nevoii de semnificație, nu vorbesc despre Domnul. Dar dacă chiar vorbesc despre Domnul și vorbesc prea mult acaparând dialogul, oare într-un fel, nu e normal? Oare nu e normal ca un îndrăgostit să acapereze dialogul când se vorbește despre iubita inimii sale?

Până în v.34 se insistă pe nelegiuirea lui Israel de a-L uita pe Domnul și de a iubi

dumnezei străini. De-abia în v.34 se menționează alt păcat. Acest păcat vizează relația cu semenul, nedreptățile făcute celor sărmani și nevinovați. Păcatul fundamental este acela de a-L uita pe Domnul, de a nu mai căuta Fața Lui. Căci când nu-L mai cauți, nu-L mai cunoști, atunci nu-L mai iubești și nu te mai încrezi în El. Și când nu-L mai iubești cu pasiune pe Domnul, începi să iubești alți dumnezei străini. Și când îi iubești și îți pui încrederea în ei, viața ta se umple de tot felul de păcate care afectează relația cu semenul. Dar rădăcina tuturor acestor păcate, și rădăcina relațiilor bolnave cu semenii este idolatria. Iată de ce pe tot parcursul cărții Ieremia va insista atât de mult pe păcatul IDOLATRIEI și mai puțin pe celelalte călcări de lege punctuale. Oare e întâmplător că prima poruncă interzice idolatria? De acolo pornește totul.

Deși fărădelegea lui Israel este reflectată atât în idolatrie cât și în relație cu semenii (2:34), acesta își neagă starea de păcat (2:34). Iuda nu neagă doar idolatria și înșelarea soțului Yahweh, dar și păcatul săvârșit împotriva semenilor. Poate în relația cu Dumnezeuul nevăzut e mai ușor să te convingi că Îl iubești când nu-L iubești. Dar în relația cu semenul vizibil pe care îl nedreptățești oare nu este mai greu să te convingi că tu de fapt îl iubești? E mai greu desigur. Dar iată că Iuda reușește și această performanță.

Insist din nou pe faptul că acest cap.2 este un discurs care are o idee centrală, dar care nu este doar reluată în mod obsesiv, ci și dezvoltată, evidențiindu-se mereu aspecte noi care sporesc gravitatea situației. Ideea centrală este tulburarea inimii lui Yahweh din pricina faptului că Israel L-a înșelat cu neobrăzare. Aceasta e ideea pe care o găsim în întreg pasajul 2:1-3:5. Dar cu cât înaintăm spre finalul pasajului cu atât apar elemente noi care sporesc vinovăția lui Israel, și în același timp și tulburarea și nedumerirea soțului Yahweh. Mereu apar imagini noi, cu nuanțe noi. Chiar când aparent se repetă o idee, repetiția aduce și un element de noutate. Iată două exemple relevante în acest sens:

Nr.	Ideea	Reluarea ideii	Elementul de noutate
1	De mult ți-ai sfărâmat jugul, ți-ai rupt legăturile, și ai zis: <i>Nu mai vreau să slujesc ca un rob!</i> (2:20)	Pentru ce zice atunci poporul Meu: <i>Suntem slobozi, nu voim să ne întoarcem la Tine.</i> (2:31)	Se repetă ideea de slobozenie. Israel percepe relația cu Yahweh ca o aspră robie și slobozenia o găsește în idolatrie. Dar în cazul primei imagini (2:20) este evidențiată această percepție ÎNAINTE de a se deda la idolatrie, iar în 2:31 este subliniată aceeași percepție DUPĂ ce s-a dedat la idolatrie. Percepția persistă și după experiența idolatriei. Și aici e marea nebunie și nedumerire. Cel rău te poate seduce chiar când ești ca Adam în relație cu Domnul. Îți creează iluzia independenței și a fericirii în afara autorității divine. Dar când părăsim pe Domnul, la fel ca Adam dăm de goliciunea păcatului și ne dăm seama că am fost amăgiți. Dar Israel, deși

			<p>gustă goliciunea și nefericirea păcatului, ea nu consideră că a fost păcălită. Ea consideră că a făcut bine, că de fapt acum este slobodă, și reîntoarcerea la Domnul ar însemna reîntoarcerea în robie! Experiența idolatriei îi confirmă că e bine ce a făcut. Acum este și mai convinsă că idolatria e calea libertății. Cât de bolnavă trebuie să fie inima lui Israel de poate gândi astfel? Căci te-ai aștepta să reacționeze ca Adam spunând: <i>Șarpele m-a amăgit</i>. Dar ea spune: <i>Șarpele mi-a spus adevărul. E bine ce am ales și vreau să iubesc în continuare dumnezeii străini</i>. Este ca și cum soția care și-a înșelat soțul iubitor cu toți trecătorii își spune. <i>De-abia acum sunt fericită! Să fiu fidelă doar soțului e un chin!</i> Ce soț ar rezista la o asemenea replică?</p>
2	<p>Cum poți să spui: <i>Nu m-am spurcat și nu m-am dus după Baali?</i> Privește-ți urmașii în vale și vezi ce ai făcut, dromaderă iute la mers și care bați drumurile și le încrucișezi!</p>	<p>Până și pe poalele hainei tale se află sângele sărmanilor nevinovați pe care nu i-ai prins făcând nici-o spargere. Și cu toate acestea tu zici: <i>Să se întoarcă acum mânia Lui de la mine!</i> Iată Mă voi certa cu Tine pentru că zici: <i>Nu am păcătuit!</i></p>	<p>Ideea care se repetă este NEGAREA din partea lui Israel a faptului că a păcătuit. Dar în prima situație Israel neagă idolatria, adică greșelile din relația cu Dumnezeu cel nevăzut. În a doua situație el neagă greșelile din relația cu semenul vizibil. Este ca și cum soția neagă că nu e o soție credincioasă, dar și că nu e o mamă rea, chiar dacă în mod vizibil copiii ei sunt neîngrijiți și suferă enorm din lipsă de grijă și afecțiune. De asemenea, în a doua situație Israel recunoaște că Yahweh este mâniat și-L pedepsește, dar Ea este acum cea care nu înțelege de ce Soțul S-a supărat. Israel percepe mânia soțului, dar nu o înțelege. Ea, cea certată de Yahweh devine cea care Îl ceartă pe Yahweh! (2:29). Este ca și cum femeia care s-a culcat cu toți trecătorii vede că soțul ei este mânios pe ea. Și atunci se mânie ea pe el și-l ceartă reproșându-i că s-a mâniat degeaba! Cine ar rezista măcar o secundă într-o astfel de relație, cu o astfel de femeie?</p>

Cu cât înaintăm în pasaj cu atât se amplifică vinovăția, împietrirea și nebunia lui Israel. Dar simultan se amplifică și drama acestei căsătorii, și durerea și tulburarea din inima Soțului Yahweh.

Yahweh rămâne nedumerit și pune din nou O ÎNTREBARE în 2:36:

- Pentru ce atâta GRABĂ să îți schimbi drumul?

Dar la ce se referă această întrebare? Îmi vin în minte două posibile interpretări:

- Schimbarea drumului slujirii lui Yahweh cu cel al slujirii idoloilor;
- Schimbarea drumului spre Asiria, cu cel spre Babilon sau Egipt.

Deci întrebarea ar însemna fie: *De ce te grăbești să Mă părăsești*, fie: *De ce te grăbești spre o nouă robie, pedeapsă?* În ambele întrebări nedumerirea este cauzată de GRABA lui Israel. Dacă de-abia te-am pedepsit prin Asirian, de te GRĂBEȘTI să mai primești o nouă pedeapsă? Rușinea venită din Asiria face aluzie la robia asiriană în care s-au dus cele 10 seminții, precum și la invazia devastatoare a lui Sanherib în Iuda. Dar care e rușinea care va veni din Egipt? Căci pedeapsa finală a venit din Babilon. Dar înainte să vină pedeapsa finală din Babilon a venit o pedeapsă din Egipt prin Faraon Neco. Acesta l-a ucis pe Iosia, și apoi la întoarcerea sa, a pus un rege vasal Egiptului (Ioachim) și a pus un aspru bir peste Israel. De asemenea răscoalele inițiate de Ioachim și Zedechia împotriva Babilonului au fost susținute și de încrederea acestora în ajutorul Egiptului. Deci din mai multe motive RUȘINEA va veni din Egipt. V.37 pare să insiste pe ultima variantă: *căci Domnul leapădă pe aceia în care te încrezi* (posibil Egiptul). Iată că la toată necredincioșia lui Israel se adaugă și GRABA. Ea se grăbește să părăsească pe Domnul, se grăbește să curvească cu mulți ibovnici, și aceasta în pofida faptului că de-abia a fost pedepsită prin Asirian (Pedeapsa asirianului a venit peste cele 10 seminții, apoi peste Ezechia, dar apoi și peste Manase... deci nu cu mult timp în urmă față de momentul chemării lui Ieremia în lucrare).

Necredincioșia lui Israel devine insuportabilă. Ea este cu MULT mai MULT decât o soție care și-a înșelat soțul; ea este o femeie ușuratică, atât de ușuratică, bolnavă, atât de bolnavă, încărcată de poftă, nebună, irațională, care neagă starea ei și îi reproșează soțului iubitor că se supără degeaba pe ea! Pentru a înțelege ce fel de femeie era Israel vom rescrie ideile din Ieremia cap.3-4a din perspectiva unei relații dintre o soție și un soț.

O tânără fecioară, frumoasă și fericită, de viță nobilă. Ea s-a născut într-un regat minunat. Regele era bun. Țara avea belșug. Familiile țării erau fericite. Dar tânăra noastră era neliniștită. Se cam plictisea de atâta bine. Și dorea să călătorească și în alte regate despre care auzise că se fac lucruri mai interesante. Dar nu avea bani. Dorința de a pleca însă creștea din zi în zi. Ea locuia la granița țării. Și a trecut pe acolo Regele regatului vecin, un om rău și destrăbălat, și de altfel dușman cu regele țării. Ea a văzut acest lucru ca pe o șansă. A venit înaintea lui și l-a rugat să o lase în țara vecină să o viziteze. Și el i-a spus: *Desigur. Dar cu o condiție: cât îmi vizitezi țara să faci parte din haremul meu*. Tânăra fecioară e tulburată de replica regelui. Dar într-o clipă de nebunie acceptă. Devine parte a haremului și vizitează țara. Noutățile o atrag, deși nu sunt cine știe ce lucruri deosebite în acest regat. Aici oamenii sunt mai liberi, mai independenți dar și mai răi. Începe să se obișnuiască. Ajunge o femeie ce era o sclavă sexuală în haremul acestui rege, om foarte rău. Ea se complace în această stare. A vizitat o parte din țară, dar parcă

nu vrea să se mai întoarcă în țara ei. Aceasta îi devine străină. Însă stăpânul ei începe să-și dea arama pe față. Devine din ce în ce mai violent cu ea. Doar când stăpânul a devenit în afară de cale de rău și a început să o bată peste măsură de mult a strigat după ajutor. Odată era pe drum în genunchi, plină de sânge, cu hainele sfâșiate, era aproape dezgolită. Și prin acea țară trecea un Prinț al unei alte țări. Era fără soție, și era un bărbat ales, curajos, iubitor, demn, un prinț adevărat. Și se întâmpla să treacă exact pe acel drum. Și el a auzit strigătul ei. Și s-a oprit din drum. A coborât de pe cal. S-a apropiat de ea și i-a spus: *Trăiește chiar și în sângele tău! Da, trăiește chiar și în sângele tău.* I-a vorbit cu bunătate. A întrebat-o, I-a ascultat cu mare atenție durerea. Ea i-a spus toată povestea fără să-i ascundă că ea de bunăvoie s-a vândut acestui om. Și apoi a întrebat-o: *Îți pare rău de greșeala asta de a te fi vândut acestui om rău? Vrei să te eliberez, să te răscumpăr și să începi o viață nouă în regatul meu? Îți voi da un loc unde să muncești, și vei putea deveni soție și mamă. Căci în regatul meu, femeia trebuie să se prețuiască pe sine și nu are voie să se vândă bărbaților bolnavi de poftă. În regatul meu toți soții își iubesc soțiile, și toate soțiile își iubesc soții și copiii. Căci dacă nu o fac, tatăl meu, Regele, îi alungă din regat. De altfel nimeni nu e ținut cu forța în regat. Fiecare e liber să plece. Vrei să te răscumpăr și să te duc în regatul tatălui meu ca să începi o altfel de viață?*

Da, răspunde ea, dar acolo, voi fi bine primită? Nu se vor uita toți la mine, nu mă vor disprețui din pricina trecutului meu?

Prințul răspunde: *În regatul tatălui meu nimeni nu are dreptul să întrebe sau să cerceteze trecutul altcuiva. Vei putea cu adevărat să începi o noua viață, fără să mai privești spre trecut, fără să mai fii chinuită de rușinea greșelilor tinereții tale.*

- *Dar vei putea oare să mă răscumperi din mâna acestui Rege rău și puternic?*
- *Da, voi putea. Trebuie să ai încredere. Nu te mint.*
- *Și cum se cheamă regatul tatălui tău?*
- *Țara dinspre Apus.*

Țara dinspre Apus...Numele îi pare cunoscut. Dar nu-și amintește prea bine. Parcă cândva de mult auzise de acest regat... Deodată tresare. E chiar regatul în care se născuse ea și pe care ea îl disprețuise și trădase. Se umplu de rușine. Îi mărturisește acest lucru prințului. Acesta o asigură de iertarea Regelui. Ea totuși mai mare o ultimă ezitare:

- *După atâția ani petrecuți departe, inima îmi este bolnavă. Oare cum voi putea să trăiesc frumos, așa cum se cuvine în împărăția minunată a tatălui tău?*
- *Înainte să te duc în regat ca să îți dau o casă și o moșie, te voi duce la muntele vindecător. E un munte înalt care atinge cerul, cu flori albe, cu lacuri de cristal, cu păsări ce cântă cele mai frumoase melodii, cu pajiști verzi. Dacă te vei sui pe acel munte, dacă vei privi cerul de pe înălțimile lui, dacă te vei scălda în lacurile sale, dacă vei asculta cântecele păsărilor, dacă vei alerga pe pajiștile verzi, dacă vei miroși florile cele albe, atunci rănilor inimii tale se vor vindeca, nu vei mai privi înapoi, ci vei privi înainte, inima ta se va înnoi.*

După aceste vorbe prințul se duce să o răscumpere. Și reușește să o răscumpere din mâna aceluia rege rău. Prețul plătit e imens. E vorba de o treime din averea regală, din averea tatălui său. Tânăra noastră bănuiește că prețul a fost foarte mare căci știe că regele cel rău e lacom și înnebunit după bani. Dar nu știe că a fost chiar atât de mare. Nici prințul nu-i spune acest lucru. Acesta o duce degrabă la muntele vindecător. Tânăra noastră stă acolo câteva luni bune și face tot ce-i spusese prințul. Și încetul cu încetul se întâmplă minunea. Rănile inimii se vindecă, amintirile negre dispar, ochii ei cenușii capătă culoarea cerului, hainele ei murdare capătă albul florilor, fața ei tristă capătă seninătatea lacurilor de cristal, vocea ei răgușită capătă gingășia melodioasă a păsărilor, chipul ei șters capătă o frumusețe ne mai văzută pe pământ, sufletul ei capătă o bunătate asemenea cu cea a prințului care o răscumpărare. Era mai frumoasă chiar decât înainte de a părăsi regatul. Era mai mult decât o tânără fecioară de viță nobilă, era ca o fiică de rege adevărat.

După aceste câteva luni, prințul se întoarce să o ducă în casa și moșia pe care i-o promisese. Dar când o vede, nu o mai recunoaște, și el însuși e surprins de minunile făcute de muntele vindecător. Pe drum, vorbește cu ea, e mereu uimit. O duce în moșia ei, și își i-a rămas bun. Dar în inima sa ceva se schimbă. Fata pe care o smulse dintre tâlhari era acum mai mult decât o persoană din regat pe care vroia să o ajute. Da, era mai mult. Prințul nu o poate uita. O mai vizitează, și apoi inevitabilul se produce. El o cere în căsătorie, și o primește în castelul tatălui. Dar nu o cere din milă, ci pentru că ea era vrednică să fie o regină. Se alipește de ea din toată inima lui, iar ea se alipește de el din toată inima sa. Acceptă nu din obligație, ci de bunăvoie și nesilită de nimeni, din iubire. Îi jură credință prințului până la sfârșitul vieții. Ea primește din partea prințului cele mai frumoase daruri și capătă drept de stăpânire peste întreg regatul. Ea primește toată iubirea prințului. Nimic nu-i lipsea. Dar fericirea celor doi nu durează mult. Căci după ceva vreme se întâmplă ceva de neînțeles.

Prințesa începe să devină fascinată de darurile primite de la prinț, să le admire, să aibă grijă de ele, și încetul cu încetul nu mai este preocupată de prinț. Nu-l mai așteaptă să stea de vorbă cu el, căci e ocupată să viziteze moșiile din regat. Nu se mai gândește la el, căci e ocupată să probeze rochiile minunate din regat. Mai tot timpul e plecată de la palat. Când prințul se întoarce la castel, ea nu este. Și a doua zi nici nu întrebă de el. Uneori se mai întâlnește cu el pe sălile palatului, îl salută politicos, și merge mai departe. Dar nu se oprește să îl întrebe ce mai face, să îl întrebe cum i-a fost acea zi, să-i spună ce a făcut ea. Însă de la masa oficială săptămânală cu regele și toată familia regală nu lipsește. E mereu prezentă și acolo se comportă frumos cu prințul de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat între ei doi. Prințul devine pentru ea un străin. Apoi are o iluminare. Parcă sunt prea multe reguli la acest castel, prea multe obligații. Parcă nu e liberă, parcă nu poate să facă tot ce vrea. Se simte ca o pasăre închisă în colivie. Ar vrea să fie liberă, să guste și ea fericirea adevărată.

Și își leapădă hainele de prințesă și se îmbracă cu niște haine de curvă și se duce prin cele mai josnice localuri, acele localuri de la marginea regatului. Și acolo începe să se dăruiască tuturor bărbaților, fără diferență, și celor bătrâni, și celor tineri. Și fără plată! Aceștia sunt niște bețivani de cea mai joasă speță, urât mirositori și fără bune maniere. Adesea o bat, o scuipe, o

batjocoresc, o rănesc. Ea se întoarce la palat unde-și curăță rănilor dar apoi se duce din nou tot în acele locuri întunecate. Și a continuat așa 20 de ani de zile. În acești 20 zeci de ani a mai avut mici momente de revenire. Dar apoi se întorcea și mai cu foc la curviile ei. Dar prințul nu s-a grăbit să dea divorț.

După acești 20 de ani, tatăl prințului plânge și nu înțelege:

Dar cu ce i-a greșit prințul? Ce nelegiure a făcut el față de ea? Ce i-a lipsit? Ce nu i-a dăruit? Ce putea să-i mai dăruiască și nu i-a dat? Priviți chiar și în regatele vecine, regate rele și vrăjmașe regatului prințului. Nici măcar acolo soțiile nu-și părăsesc soții pentru a se vinde ca și curve. Dar prințesa noastră de ce s-a vândut ca o curvă măcar că era căsătorită cu un prinț atât de minunat?

Prințul și prințesa se întâlnesc în sala tronului în fața supușilor lor. Prințul e frumos, demn, dar trist. E îmbrăcat în cele mai elegante haine și stă în picioare, drept și respectuos. Ea este cu hainele murdare și rupte, pe jumătate dezgolită, cu părul încâlcit, cu dinții rupți în gură, desculță, plină de răni, mirosind a alcool, dar și a propriilor excremente. Iată-l pe prinț plângând și neînțelegând ce s-a întâmplat, și certându-se în fața supușilor lui cu soția sa:

Mi-am aduc și acum aminte de iubirea ei pentru mine. Cât de frumoasă era când s-a întors de la muntele vindecător. Și cât de mult mă iubea! Ce i-a lipsit? De ce a uitat de mine și nu a mai întrebat de mine?

Locuitori ai regatului, mirați-vă și înfiorați-vă! Căci soția celui mai ales prinț, celui mai bun bărbat de pe fața pământului, nu doar că l-a părăsit, dar s-a și dat pe sine ca curvă altor bărbați răi și egoiști, lipsiți total de cea mai mică formă de iubire.

Este prințesa regatului o sclavă? Atunci de ce toți trecătorii își bat joc de ea, o siluiesc și o scuipă în față? Chiar și străinii din alte regate o păcălesc și își bat joc de ea în fața tuturor.

O prințesă, nu singură ți-ai produs toate aceste dureri și toate aceste răni? Cât vei mai continua? Până când acești oameni răi în care te încrezi și care crezi că te vor iubi și te vor face fericită te vor omorî de tot?

A trecut mult timp de când ai lepădat frumoasele maniere de la palat, și de când ai spus: Nu vreau să mai fiu sclavă la palat! Vreau să fiu liberă! Dar la palat erai regină, nu sclavă! Și acum vezi cât de mult suferi, câte răni are trupul și chipul tău și că ți-ai pierdut frumusețea? Și tot nu vrei să te întorci?

Dacă nu te-aș fi dus la muntele vindecător, dacă nu ai fi căpătat o inimă nouă, dacă nu ai fi devenit de cea mai nobilă viță regală, aș putea da vina pe trecutul tău, pe inima ta bolnavă din trecut... Dar ți-am dat o inimă nouă... M-ai iubit, mă iubeai, de ce nu m-ai mai iubit? Dacă ți-aș fi greșit măcar odată, aș înțelege. Dacă eu însumi te-aș fi înșelat măcar odată, aș înțelege. Dacă am fost odată obosit și nu am fost atent cu tine, dacă ți-am spus vreodată cea mai mică jignire, dacă la micile tale greșeli nu aș fi fost răbdător, dacă am izbucnit vreodată, dacă ți-aș fi aminit măcar odată de trecutul tău, dacă nu te-aș fi înțeles sau ascultat cu atenție măcar odată, dacă aș fi avut măcar un gând ascuns urât despre tine, dacă nu ți-aș fi dat toată inima mea, dacă nu ți-aș fi dat tot regatul meu, dacă nu ți-aș fi dăruit copii minunați, dacă nu ți-aș fi dat libertate și timp din belșug doar pentru tine, of, dacă măcar unul din lucrurile aceste le-aș fi făcut... tot aș

putea să încerc să înțeleg. Dar nu ți-am greșit cu nici una din cele de mai sus, nici în gând și nici în faptă. Și atunci de ce m-ai părăsit?

Acum chiar dacă te-ai îmbrăca în hainele tale de prințesă și ai locui din nou doar la palat, tot ar rămâne în inima mea toată trădarea pe care mi-ai făcut-o. Nu o pot uita, căci durerea ei îmi mistuie sulfetul.

În fața acestor cuvinte, prințesa răspunde cu vocea răgușită și pițigăiată, cu îndrăzneală și fără rușine:

- Nu te-am înșelat, și nu ți-am fost necredincioasă. În fiecare săptămână am fost la palat. De fiecare dată când te-am văzut te-am salutat. Și știi ceva: Nu am lipisit niciodată de la masa regală! Ce tot ai cu mine?
- Dar privește înapoi! Toți bărbații la care ai fost... care au aflat că ești prințesa mea și care mă batjocoresc neîncetat la marginile drumului... ce-i cu toți aceștia? Ei nici nu au avut nevoie să te cucerească puțin sau să îți dea măcar o plată de curvă. Pur și simplu te-ai dăruit lor la orice ceas, în orice zi, și pe nimic. Nu vezi că ai ajuns cu hainele rupte și trupul însetat? Nu te mai lăsa păcălită de acești monștri care-ți spun *Te iubesc!* dar vor doar trupul tău! Nu te mai du la ei ca să suferi din nou, să te îmbete din nou, să râdă de tine din nou!
- Nu! Căci îi iubesc și ei mă iubesc! Îi iubesc și-i vreau! Ți-am spus că sunt o sclavă la palat și că nu pot face ce vreau!
- Te voi părăsi de tot și nu te voi mai ajuta, nu te voi mai proteja deloc de acești bărbați. Și atunci vei fi uluită când îți va veni pieirea! Tu mi-ai întors spatele, și te-ai dus la ei spunându-le: *Voi sunteți iubitul meu, prințul meu care m-a răscumpărat, care m-a vindecat, care m-a ajutat!* Dar când ești uitată pe drum, beată și plină de răni, de ce nu te ajută ei? De ce atunci nu strigi la ei? De ce în acele clipe strigi tot la mine? Dacă ei sunt prințul care te-a răscumpărat și care te ajută, să te ajute ei! De ce totuși strigi la Mine? Și de atâtea ori am venit și te-am cules din drum și te-am dus din nou la palat și ți-am vindecat rănilor. Și apoi te-ai dus din nou la ei! Și nu e vorba de un amant, sau de doi, ci o mulțime fără număr! Căci câte sate și cetățui are regatul meu cel mare așa de mare e numărul bărbaților cu care te-ai culcat!
- Ia mai lasă-mă în pace! Cu ce ți-am greșit? Mă superi rău de tot!
- De ce te cerți cu mine? Mi-ai fost atât de necredincioasă. Degeaba în repetate rânduri te-am lăsat să fii bătută de ibovnici și nu am interevnit de la început, degeaba te-am lăsat adesea să aștepti la porțile palatului în frig, degeaba te-am certat și te-am dojenit, și te-am prevenit de atâtea ori, tu nu ai luat seama la certare. De ce nu înțelegi că am dreptul să fiu supărat pe tine? Am fost eu un soț rău care te-a sufocat, te-a exploatat, te-a făcut nefericită, te-a umilit, te-a înșelat?
- De fapt acum sunt liberă și fericită! Când stăteam toate nopțile la palat eram ca o sclavă. Nu vreau să dorm doar la palat! Nu vreau să mă întorc la stăpânirea ta aspră și lipsită de milă! De-abia m-am eliberat! Crezi că mă vei păcăli din nou ca la început? M-am maturizat. Nu mă mai poți duce cu zăhărelul. Eram tânără și naivă, și tu m-ai

- păcălit, mi-ai promis marea și cu sarea, dar de fapt aveai nevoie de o slugă la palat. Nu mai vreau să slujesc, vreau să fiu slujită! Nu mai vreau să fiu sclavă! Vreau să fiu slobodă.
- Își uită fata podoabele sau mireasa brâul? Dar tu de ani de zile nu mai m-ai întrebat măcar odată: *Ce mai faci? Cum ți-a fost ziua?* Însă când e vorba să cauți ce iubești ce bine îți întocmești căile. Ce atenție le dai noilor tăi ibovnici, cât timp petreci cu ei și ce declarații de iubire le face, doar doar te-ar accepta în compania lor... Spui că față de mine nu ai greșit, dar privește spre copii cât de mult suferă căci nu se pot bucura de o mamă. I-ai bătut adesea fără motiv și astfel că sunt plini de răni. Ei cu ce ți-au greșit? Măcar din pricina a ceea ce le-ai făcut lor, pot fi supărat pe tine, căci ei sunt și copiii mei!
  - Nu-i adevărat, nu am greșit nici copiilor cu nimic! Sunt nevinovată! Nu te mai mânia fără motiv pe mine!
  - Mă voi certa cu tine tocmai pentru că zici: *Nu am greșit deloc!* De ce te grăbești să îți faci singură rău? Iată că de curând un ibovnic de-al tău te-a bătut atât de tare încât ți-a rupt o mână care a trebuit amputată. Noul tău ibovnic din regatul cel vechi în care ai fugit la început în tinerețea ta, te va face să suferi mai mult! Căci nici ibovnicii din regatul de unde te-am răscumpărat nu te vor ajuta în ziua pedepsei! Căci voi definitiva divorțul, te voi alunga de la castel, nu te voi mai proteja de ibovnicii tăi, și nici nu te voi mai culege de pe drum când vei fi plină de răni. Te voi lăsa în mâinile lor ca să te chinuie, să te sfâșie și să te omoare! Când se desparte un bărbat de nevastă-sa pe care o părăsește și ea ajunge nevasta altuia, se mai întoarce bărbatul acela la ea? Nu ar fi chiar și țara aceea spurcată? Și iată că tu ai plecat singură de la mine și te-ai culcat cu mulți ibovnici înainte să îți scriu cartea de despărțire... Și acum se te întorci iarăși la mine? Este vreo cetate din regatul meu unde să nu te fi vândut ca curvă? Este vreun regat vecin unde să nu ai măcar un ibovnic? Este vreun singur loc în tot regatul meu unde să nu fi curvit cu alți ibovnici? Măcar că te-ai pedespit singură prin greșelile tale, măcar că ai suferit atât de mult, măcar că te-am lăsat de mai multe ori să simți mânia ibovnicilor tăi, măcar că ți-ai pierdut și o mână, totuși nu te-ai rușinat niciodată! Iată fruntea ta e plină de îndrăzneală, nu i se vede nici o urmă de jenă pe fața ta. Și când vei da din nou de greu din pricina ibovnicilor tăi, vei striga din nou la mine: *Prințe! Tu ai fost Prietenul tinereții mele! Te vei mânia așa de mult? Oare nu vei deschide porțile palatului ca să mă îngrijești din nou?* Dar deși ai vorbit așa de mai multe ori, mereu te-ai întors la curviile tale, curvind apoi cu și mai mulți ibovnici ca înainte!

Să ne imaginăm că povestea de mai sus e adevărată. Că există un astfel de om cu o astfel de dramă în căsnicie. Oare ce este în inima lui? Dacă ai fi tu partenerul credincios din această

dramă, oare ce ar fi în inima ta? Și dacă ai fi prietenul unui astfel de partener ce ar fi în sufletul tău, și ce i-ai putea spune?

Transpunerea acestui pasaj din Ieremia în povestea și dialogul de mai sus ne ajută să pricepem mai bine că discursul lui Dumnezeu nu reprezintă repetarea plictisitoare a aceleași idei: *Mi-ai fost necredincioasă!* Nicidecum! La fiecare verset apar elemente noi, nuanțe noi care evidențiază din ce în ce mai mult vina și nebunia lui Israel, dar și drama soțului ei. Este asemenea unui dialog dintr-o seacă de teatru absurd. Cu cât dialogul se dezvoltă cu atât se evidențiază și mai mult nebunia de neînțeles a partenerului infidel. Cu cât citești dialogul, cu atât ești surprins de noile replici ale partenerului infidel, cu atât te revolți, cu atât simți că ți se urcă sângele la cap, cu atât nu înțelegi această femeie. Dar cum am menționat deja, mai de neînțeles este răbdarea și insistența partenerului credincios.

Și în Scriptură de obicei, metaforele, imaginile folosite, deși sunt vii și șocante, surprind doar o fărâcă din realitatea spiituală nevăzută pe care încearcă să le explice. Astfel, în iubirea tatălui față de fiul pierdut din pilda fiului risipitor se oglindește doar puțin din iubirea Domnului față de noi etc. Tot la fel din drama soțului din povestea de mai sus se oglindește doar puțin din durerea din inima rănită a lui Yahweh. Yahweh este întristat de păcatele fiecărei națiuni în parte. Dar păcatele lui Israel îl întristează cu mult mai mult! De ce? Căci celelalte neamuri sunt răzvrătite împotriva sa, dar Israel e soția Sa răzvrătită împotriva lui. Desigur, pe prinț îl întristează când aude că femeile din regatul său își înșeală soții... Dar când propria sa soție îl înșeală suferința este incomparabil mai mare! Yahweh vede toate neamurile, dar El locuiește doar în țara lui Israel! De aceea, din pricina apropierei dintre El și Israel, din pricina relației de căsătorie dintre cei doi, păcatele lui Israel îl obosesc mai mult decât păcatele întregului pământ! Dacă vecinul tău e bețiv e una, dar dacă soțul tău e bețiv e cu totul altceva! Nu are rost să mai insistăm. Metafora este destul de clară. Ideea este că Israel face ca inima lui Yahweh să sufere cumplit, mai mult decât toate națiunile la un loc. Acest lucru ne arată că nu a fost doar ceva formal încheierea legământului cu Israel și coborârea sa în Templu în mijlocul lor. Efectiv Domnul a ales să locuiască în mijlocul lor, prezența Sa să fie acolo, într-un mod personal și special. Nu e vorba de omniprezența lui Dumnezeu care cuprinde tot pământul și toate neamurile. E vorba de prezența lui Dumnezeu specială, vie ca Persoană. El a coborât efectiv în mijlocul lui Israel și fiecare păcat al lui Israel lovea în El cu mult mai mult decât păcatele neamurilor, care desigur și ele îl întristau nespun.

În Noul Legământ Domnul e prezent peste tot și vede inima tuturor oamenilor, și vede fiecare păcat în parte, și-l doare căci e vorba de creația sa și de făpturile mâinilor Sale. Dar El locuiește ca Persoană doar în credincioși. De aceea idolatria celor credincioși aduce mult mai multă suferință inimii Sale decât păcatele celor necredincioși. Este ca și cum două case ar fi foarte murdare și urât mirositoare. Una din ele e casa vecinului. E aproape, o vezi, mirosul te deranjează. Dar cealaltă e chiar casa ta. În această situație ești mult mai deranjat de murdăria casei. Iar acum în Noul Legământ Domnul nu locuiește doar în mijlocul nostru, ci mult mai profund ÎNLĂUNTRUL nostru, căci noi suntem Templul Duhului Sfânt. Din pricină că toți vor cunoaște pe Domnul, apropierea dintre Dumnezeu și Biserică e mult mai mare decât cea dintre

Yahweh și Israel! Dar dacă apropierea dintre Yahweh și Israel era mai mare decât cea dintre un Soț și o Soție, și fărădelegea lui Israel îl făcea să sufere atât de mult, oare cât de mare trebuie să fie apropierea dintre Biserică și Hristos, și oare cât de mult trebuie să îl întristeze pe Hristos infidelitatea Bisericii?

Divorțul ar pune capăt acestei suferințe. Desigur nu de tot, dar ea s-ar diminua mult. Căci chinul inimii prințului este amplificat de faptul că este ÎNCĂ ÎN RELAȚIE cu prințesa. Că ea mai are statutul de soție a sa, că o mai primește la palat, că mai încearcă să o recupereze. Dacă ar divorța de ea, dacă nu ar mai primi-o la palat, dacă nu ar mai fi soția lui, dacă ar uita de ea, și ar lăsa-o acolo unde vrea ea, în mâna ibovnicilor ei, atunci lucrurile ar fi mult mai simple pentru el. La fel și pentru Yahweh, dacă ar părăsi Templul și dacă ar lăsa pe Israel să fie alungat din țara Sa, și aceasta ar fi goală și pustie, Lui i-ar fi cu MULT MAI UȘOR! Nu ar mai trebui să suporte atât de mult fărădelegea lui Israel, nu ar mai obosi din pricina dualității lui, nu ar trebui să se mai convingă să-și amâne judecata și pedeapsa... i-ar fi mult mai ușor. Și totuși de ce Yahweh amână așa de mult divorțul? Până la urmă va divorța, va părăsi Templul, va pustii țara. Dar de ce după așa multă vreme?

Prințul știe că atunci când porțile sunt încă deschise la palat ar fi mai multe șanse pentru soția sa să fie recuperată. Deci deși relația este extrem de costisitoare pentru el, are un potențial vindecător pentru soția sa. Și atunci alege să rămână o vreme în această relație chinuitoare în speranța recuperării soției. Știe că dacă ea va fi alungată de la palat va muri repede în mâna ibovnicilor. Aceste elemente par a fi adevărate și în relația dintre Yahweh și Israel. Existența Templului în care locuia Yahweh, era o șansă pentru Israel, dar și o Lumină pentru neamurile din jur, și aceasta chiar în pofida necredincioșiei lui Israel. Yahweh din templu era o Lumină pentru rămășița credincioasă a lui Israel, pentru Israelul cel necredincios dar și pentru celelalte Neamuri. Lucrul acesta se vede foarte clar în Evanghelii. Deși poporul era împietrit, Dumnezeu locuia încă în Templu fiind o Lumină pentru văduva săracă, dar și pentru oameni dintre neamuri ca famenul etiopian. Distrugerea Templului însemna ca omenirea să se întoarcă la vremea de dinaintea legământului sinaitic când doar revelația generală a lui Dumnezeu strălucea pe pământ. Dar Domnul în iubirea Sa pentru Israel și omenire dorea ca alături de revelația generală să strălucească și revelația Sa specială de la Templu și din legământul sinaitic. Dar dacă Israel era necredincios șederea Domnului în Templu, deși continua să lumineze, devenea extrem de inconfortabilă. Cât va mai sta Domnul în acest chin? Iată marea întrebare. Manase este cel care l-a convins să renunțe. De ce? Ce a făcut Manase? A umplut Templul de idoli pervertindu-l și anulându-i Lumina. În termenii poveștii noastre, este ca și cum femeia a umplut palatul prințului cu ibovnicii și curviile ei. O vreme a curvit doar în afara palatului. Șederea prințului la palat era o mână deschisă spre ea dar și spre oamenii din regat. Pentru că la palat se respectau regulile prințului și acesta putea rămâne o mărturie, un reper și o lumină în ciuda infidelităților soției sale. Dar când soția sa a umplut palatul său de ibovnici și de curviile sale, reperul și lumina de care vorbeam s-au pierdut. Degeaba au fost alungați ibovnicii din palat. Șederea lor acolo pentru o bună vreme a făcut ca în mintea soției sale și a regatelor vecine, și a supușilor săi, prezența sa la palat să nu mai fie un reper. Și atunci prințul nu doar că va alunga femeia din palat, dar va și da

foc palatului. Este singurul mod prin care poate invalida mesajul adus de șederea ibovnicilor în palat. Căci Israel putea fi dus în robie iar Templul să rămână totuși în picioare, așa cum s-a întâmplat după ducerea celor 10 seminții în robia asiriană. Nu stătea în firea religiosului Nebucadnețar să distrugă Templele... DE ce a distrus Templul din Ierusalim? Desigur, el a avut motive politice, ca Israel să nu se mai răscoale. Dar în spate era judecata Domnului care vroia să curețe răul din rădăcină.

Deci ar exista o rațiune pentru care Yahweh ar amâna divorțul față de Israel. Dar totuși suferința și oboseala este prea mare, iar rezultatele par prea mici. În cele din urmă răspunsul este: din dragoste, din iubirea sa pentru soția Sa Israel. Dar este o iubire de neînțeles, care sfidează rațiunea, care nu poate fi explicată, care tulbură mai mult de nebunia infidelității lui Israel. În urma acestui capitol, nu necredincioșia fără motiv și total irațională a lui Israel mă tulbură mai mult, ci iubirea lui Yahweh pentru acest Israel, iubire care pare și ea să nu aibă nici un motiv și să fie chiar mai irațională. Iubirea în cele din urmă este și se revarsă. Ea nu poate fi explicată. Ea poate explica acțiunile și alegerile celui care iubește. Dar ea în sine nu poate fi explicată. De ce a iubit așa de mult Dumnezeu lumea încât să dea pe singurul lui Fiu?

Oare cum a reacționat inima nepregătită a tânărului Ieremia în fața acestui mesaj? Poate el era încântat de reforma lui Iosia. Și totuși Domnul îi descoperă drama de neînțeles a căsniciei Sale. Ieremia nu avea să experimenteze niciodată această dramă. Pentru a-l feri de ea, Domnul îi poruncește să nu se căsătorească. Trebuia să fie un semn pentru Iuda. Dar nici nu prea avea cu cine să se căsătorească. Cei în care mai era ceva credință aveau să fie duși alături de Daniel și Ezechiel în Babilon, Ieremia avea să rămână SINGUR în mijlocul unui popor apostat. Domnul vrea să îl protejeze pe Ieremia. Vrea ca acesta să NU GUSTE măcar o clipă din drama căsătoriei cu un partener infidel. Poate Ieremia ar fi găsit o soție cât de cât credincioasă, dar desigur nu ar fi găsit în acel timp și în acel popor o soție care să-l iubească pe Yahweh cum l-a iubit el. Și chiar dacă nu l-ar fi înșelat fizic, prin simplul fapt că ar fi avut inima căldicică față de Yahweh, ar fi rănit enorm inima lui Ieremia. Domnul e bun cu tânărul Ieremia. Nu-l lasă să intre în capcana unei căsnicii cu un partener dual și căldicel. Îi intrezice acest lucru. De ce? Căci în cazul lui Osea Domnul face exact opusul. Lui Osea Domnul îi poruncește să se căsătorească cu o curvă, tocmai pentru a fi un semn șocant pentru popor și pentru a înțelege prin experiență drama căsniciei lui Yahweh. Osea e ultimul profet din Israel dinaintea de robia asiriană. Ieremia e ultimul profet din Iuda dinaintea de robia babiloniană. Amândoi asistă la un divorț și la drama căsătoriei lui Yahweh. De ce lui Osea i se poruncește să experimenteze drama unei căsătorii, iar Ieremia este ferit total de o astfel de dramă? Căci majoritatea căsătoriilor își au perioade de criză, și în orice căsătorie apare măcar un moment de dramă, de conflict, de trsitețe din partea faptului că celălalt nu se schimbă. De ce Ieremia este ferit de această experiență dramatică? De ce Ieremia este iubit, iar Osea urât? De ce Domnul ne ferește toată viața de anumite suferințe, dar de altele nu scăpăm oricând am face?

Oare o explicație ar fi că Osea putea apoi fugi în Iuda unde mai era Templu și unde avea să domnească Ezechia, pe când Ieremia nu mai avea unde să își găsească alinare? Suferința lui Ieremia a fost mai mare decât cea a lui Osea. Osea a văzut 10 seminții ducându-se în robie, dar

Iuda și Templul au rămas în picioare, și prin Ezechia a urmat o vreme de înviore. Dar Ieremia a văzut Templul și Ierusalimul dărâmat și tot Iuda dus în robie. Pentru el nu a mai existat vreo alinare, vreo mângâiere. A fost târât de rămașița împietrită în Egipt unde probabil a și murit. Cartea Plângerile lui Ieremia ne descoperă drama trăită de sufletul lui Ieremia, martor la distrugerea Templului și a Ierusalimului. Ieremia, Baruc și famenul Ebed-Melec, par a fi singurii din Ierusalim în care mai este credință. Dintre cei trei, desigur Ieremia este cel mai credincios. Celelalte vase credincioase fuseseră deja duse în Babilon alături de Daniel și Ezechiel. Babilonul era un loc mai bun pentru creșterea spirituală a acestora decât Ierusalimul pervertit de Manase! Vasele sfinte ca Daniel și cei trei prieteni sunt duse spre binele lor în Babilon! Acolo sunt mai protejați de dualitatea și religiozitatea înșelătoare din Iuda! În urma reformei lui Iosia apar câteva vase sfinte și Domnul Se grăbește pentru a le duce în Babilon ca să le crească acolo. Poate că la fel a fost pentru Iosif. Starea spirituală a familiei sale era jalnică. Și dualitatea e cel mai periculos mediu. Poate că pentru protejarea sa a fost dus despărțit Iosif de familia sa bolnavă și dus în Egipt unde putea deosebi mai clar binele de rău! Revenim la vasele sfinte ce au încolțit în urma reformei lui Iosia... ele sunt duse în Babilon pentru a fi crescute acolo și pentru a duce mai târziu bătălia spirituală pentru refacerea Templului. Minunată strategie. Din acest plan genial cel sacrificat pare a fi Ieremia. El este lăsat în Ierusalimul blestemat și dual, a cărei stare spirituală era mai jalnică decât cea a Babilonului plin de ocultism și vrăjitorie! Ieremia rămâne lângă curva Israel până la capăt. El este martor la distrugerea Templului și a sfintei cetăți. Daniel, cei trei prieteni ai săi, Ezechiel, aud de departe de dărâmarea Templului. Dar Ieremia, este singurul dintre credincioși care este martor ocular la acest eveniment dramatic. Înțelegem că Ieremia are cel mai greu destin dintre toți profeții. El profețește peste 40 de ani în perioada cea mai duală și împietrită a poporului ales, și asistă la evenimentele tragice descrise în cartea plângerilor lui Ieremia. Pentru Ieremia Templul nu era doar o clădire cu anumite simboluri. Era însăși Casa lui Dumnezeu. Oare cum a reacționat inima sa când a văzut Templul arzând? Cartea plângerilor lui Ieremia ne deschide o fereastră către trauma suferită de profetul Ieremia. Iată doar două pasaje din această tulburătoare carte:

5. Ca un vrăjmaș a ajuns Domnul, a nimicit pe Israel, i-a dărâmat toate palatele, i-a prăbușit întăriturile și a umplut pe fiica lui Iuda de jale și suspin.

6. I-a pustiit Cortul sfânt ca pe o grădină, a nimicit locul adunării sale; Domnul a făcut să se uite în Sion sărbătorile și Sabatul și în mânia Lui năprasnică a lepădat pe împărat și pe preot.

7. Domnul Și-a disprețuit altarul, Și-a lepădat Locașul Său cel Sfânt. A dat în mâinile vrăjmașului zidurile palatelor Sionului; au răsunit strigătele în Casa Domnului ca într-o zi de sărbătoare.

8. Și-a pus de gând Domnul să dărâme zidurile fiicei Sionului; a întins sfoara de măsurat, și nu Și-a tras mâna până nu le-a nimicit. A cufundat în jale întăritura și zidurile, care nu mai sunt, toate, decât niște dărâmături triste.

9. Porțile îi sunt cufundate în pământ; i-a nimicit și rupt zăvoarele. Împăratul și căpeteniile sale sunt între neamuri. Lege nu mai au, și chiar prorocii nu mai primesc nicio vedenie de la Domnul.

10. Bătrânii fiicei Sionului șed pe pământ și tac; și-au presărat țărână pe cap, s-au încins cu saci; fecioarele Ierusalimului își pleacă la pământ capul.

11. *Mi s-au stors ochii de lacrimi, îmi fierb măruntaiele, mi se varsă ficatul pe pământ, din pricina prăpădului fiicei poporului meu, din pricina copiilor și pruncilor de țâță leșinați pe ulițele cetății.*

12. Ei ziceau către mamele lor: „Unde este pâine și vin?” Și cădeau leșinați ca niște răniți pe ulițele cetății, își dădeau sufletul la pieptul mamelor lor.

13. „Cu ce să te îmbărbătez și cu ce să te asemăn, fiica Ierusalimului? Cu cine să te pun alături și cu ce să te mângâi, fecioară, fiica Sionului? Căci rana ta este mare ca marea: cine va putea să te vindece?”

(Plângerile lui Ieremia 2:5-13)

Acest prim pasaj ne arată clar că Ieremia a fost martor ocular la dărâmarea Templului și că a iubit poporul sfânt până la capăt suferind peste măsură de mult din pricina prăpădului fiicei Sionului. Ieremia nu s-a bucurat că a venit judecata. Cu toate că cei din Ierusalim l-au batjocorit, i-au fost vrăjmași, nu l-au crezut, au vrut să îi ia viața, cu toate acestea, Ieremia nici nu s-a bucurat, nici nu a rămas indiferent când a venit pedeapsa Domnului peste ei. Ci a suferit peste măsură de mult: ***mi s-au stors ochii de lacrimi, îmi fierb măruntaiele, mi se varsă ficatul pe pământ...*** Ieremia i-a iubit până la capăt și i-a jelit până la capăt... Cum de a reușit să iubească așa de mult un popor atât de rău, și care l-a făcut să sufere atât de mult? Se pare că Ieremia s-a molipsit de iubirea de neînțeleasă a Soțului Yahweh. Ieremia s-a lăsat transformat de cuvintele pe care le-a auzit din partea Domnului. Prin ele a cunoscut inima Domnului și s-a contopit cu ea. Pentru el nu a fost o biruință sau o înălțare că vrăjmașii care nu l-au crezut au fost nimiciți și că Nebuzaradan l-a eliberat. Iată de ce nici nu a vrut Ieremia să plece în Babilon... a vrut să rămână alături de rămășița rătăcită a lui Iuda până la capăt. A mers cu ei în Egipt unde a murit fără să vadă vreo schimbare, vreo reformă, vreo trezire... Iată destinul lui Ieremia, cel mai trist și cel mai suferind dintre profeți. El a re trăit în timpul vieții sale drama istorică a soțului Yahweh. S-a alipit cu toată inima de Iuda, a stat alături de ea până la capăt, a iubit-o până la capăt. Acest până la capăt din viața lui Ieremia a fost întrecut doar de Isus, cel pe care Ieremia îl prefigura. De-abia când am studiat Matei am început să înțelegem ce înseamnă acel ***i-a iubit până la capăt*** din Ioan cap.13. Isus repetă drama lui Ieremia, o dramă însă mult mai mare. Și ne referim la destinul pământesc al lui Isus care se termină pe cruce. Învierea și reabilitare vor urma desigur, dar nu mai vorbim de destinul pământesc al omului Isus. Dar să empatizăm cu omul Isus și să înțelegem drama lui și cum și-a sfârșit El viața. Vom spune că spre deosebire de Ieremia, El nu a asistat la dărâmarea Templului și a Ierusalimului care avea să aibă loc după vreo 40 de ani după moartea

lui. Așa să fie? ***Stricați Templul acesta și în trei zile și îl voi face la loc. Vorbea despre Templul trupului Său.*** Templul de la Ierusalim era desigur sacru, dar El prefigura adevăratul Templu care era Isus Hristos. Isus Hristos a fost martor ocular la propria sa răstignire, deci la dărâmarea adevăratului Templu! Drama a fost mult mai mare decât cea suferită de Ieremia! De aceea cartea plângerilor lui Ieremia, fac din Ieremia un prototip al lui Isus. Căci Ieremia se contopește cu pedeapsa și suferința Templului și a Ierusalimului. Să citim și al doilea pasaj:

1. ***Eu sunt omul care a văzut suferința sub nuiăua urgiei Lui.***
2. El m-a dus, m-a mânat în întuneric, și nu în lumină.
3. Numai împotriva ***mea*** Își întinde și Își întoarce mâna, toată ziua.
4. Mi-a prăpădit carnea și pielea și mi-a zdrobit oasele.
5. A făcut zid împrejurul ***meu*** și m-a înconjurat cu otravă și durere.
6. Mă așază în întuneric ca pe cei morți pentru totdeauna.
7. M-a înconjurat cu un zid, ca să nu ies; m-a pus în lanțuri grele.
8. Să tot strig și să tot cer ajutor, căci El tot nu-mi primește rugăciunea.
9. Mi-a astupat calea cu pietre cioplite și mi-a strâmbat cărările.
10. Mă pândește ca un urs și ca un leu într-un loc ascuns.
11. Mi-a abătut căile, și apoi S-a aruncat pe mine și m-a pustiit.
12. Și-a încordat arcul și ***m-a*** pus țintă săgeții Lui.
13. În rinichi mi-a înfipt săgețile din tolba Lui.
14. Am ajuns de râsul poporului meu și toată ziua sunt pus în cântece de batjocură de ei.
15. ***M-a*** săturat de amărăciune, ***m-a*** îmbătat cu pelin.
16. ***Mi-a*** sfărâmat dinții cu pietre, ***m-a*** acoperit cu cenușă.
17. ***Mi-a*** luat pacea, și nu mai cunosc fericirea.
18. Și am zis: „S-a dus puterea mea de viață și nu mai am nicio nădejde în Domnul.” –
19. Gândește-Te la necazul și suferința mea, la pelin și la otravă!

Ieremia este cel neprihănit în mijlocul Ierusalimului blestemat. Pedeapsa Domnului vine peste Ierusalim, dar Ieremia GUSTĂ cu toată ființa din această pedeapsă și durere. El rămâne în

viață și sabia Babilonului nu-l atinge, e adevărat, dar acest lucru nu este o biruință, o izbăvire, ci o prelungire a durerilor. Era mai simplu pentru Ieremia să moară împreună cu fiica poporului său. Dar el rămână în viață, și rănile din sufletul său se adâncesc și durerea crește. Durerea e mereu mai mare DUPĂ traumă decât în timpul acesteia. Daniel, Ezechiel, ceilalți oameni neprihăniți au fost luați din Ierusalim ÎNAINTE de a veni pedeapsa. Dar Ieremia este lăsat acolo, el cel neprihănit, în mijlocul celor nelegiuți, gustând alături de ei din pedeapsa fără milă a Domnului. Iată ce prefigurare superbă a suferințelor lui Hristos, El Cel neprihănit străpuns pe cruce din pricina celor nelegiuți!

Devine tot mai clar de ce lui Ieremia i s-a interzis să căsătorească, de ce a fost păzit să trăiască drama de a avea o soție cu inima duală. Ieremia avea să sufere mai mult decât Osea și decât toți ceilalți profeți. Ieremia și-a închis ochii fără să vadă vreo rază de speranță. La fel ca și Isus. Când omul Isus și-a dat duhul, ucenicii, cei mai apropiați, cei de la care mai putea spera vreo schimbare, sunt umiliți de cel rău și se leapădă de El... Isus moare fără să vadă vreun ROD al suferințelor sale. La fel și Ieremia. Acesta moare în Egipt întristat de idolatria rămășiței lui Iuda. Rodul suferințelor lui Ieremia aveau să se vadă în istorie mai târziu, prin moartea sa, prin lucrarea făcută de Daniel. Daniel citește scrierile *lui Ieremia* când inițiază lupta finală pentru reîntoarcerea în țară (vezi Daniel 9). Dar Ieremia e mort de mult. Suferă cel mai mult din toți profeții și nu vede nici măcar un discipol care să-i ducă mai departe pasiunea și lucrarea. Toți ceilalți profeți au prins și înălțări, și biruințe, apariția vreunui rod. Moise vede un Iosua și o nouă generație ascultătoare de Domnul. Ilie vede un Elisei. Isaia vede un Ieremia, iar Samuel un David. Dar Ieremia pe cine vede? Daniel era încă tânăr în Babilon și Ieremia nu știa ce destin va avea acesta. Poate Ieremia totuși știa ceva de Daniel, de Ezechiel. Dar aceștia erau departe. Ieremia vede însă aproape de el un Baruc care, când se anunța distrugerea Templului și a Ierusalimului umbla după înălțare și lucruri mari! (vezi Ier.45).

Da, Ieremia avea să se alipească asemenea Domnului de Iuda, și avea să sufere prea mult din pricina dualității lui Iuda. Era de-ajuns. Domnul îl păzește de drama lui Osea. Oricum avea să trăiască alături de Domnul trauma divorțului și ruperii legământului cu Iuda! Poate că e ceva legat și de personalitatea lui Ieremia. Văd în Ieremia un suflet fragil, sensibil, cu o mare capacitate de empatie, care se alipește cu toată inima de cei din jur. El își iubește poporul cu toată ființa, și suferă alături de el cu toată ființa. Așa e Ieremia. El nu poate fi altfel. De o sinceritate și implicare emoțională debordantă. El nu poate trece indiferent pe lângă evenimente. El rezonează cu TOT ce se întâmplă în jurul său. El nu se autoprotejează detașându-se și devenind rece față de dramele din jurul său. El le gustă pe toate din plin. Probabil că pentru un astfel de suflet ar fi fost prea mult drama unei căsătorii. Domnul îl păzește de această capcană interzicându-i căsătoria.

Desigur putem analiza și posibilitatea ca Domnul să-i fi pus de o parte o soție credincioasă. Era posibil și acest lucru. Dar Ieremia trebuia să fie și un semn ca Osea care să șocheze. Atât căsătoria cu o curvă dar și celibatul șoca în poporul iudeu. Venea judecata peste Iuda. Viața lui Ieremia trebuia să arate acest lucru. Experiența căsătoriei cu o femeie credincioasă o are însă Ezechiel. Dar acestuia îi moare soția exact în ziua în care în Babilon ajunge vestea dărâmării Templului. Iată că nici unul din cei trei profeți Osea, Ieremia, Ezechiel care sunt

comtemporani cu cele două momente dramatice ale ruperii legământului mai întâi cu Israel și apoi cu Iuda, nu pot avea o experiență de cuplu normală și fericită. Osea trăiește drama căsătoriei cu o curvă. Ieremia trăiește singurătatea și rușinea celibatului (care era absurdă în mijlocul poporului din care trebuia să vină Mesia și care avea promisiunea dată lui Avraam că se va înmulți ca stelele cerului), iar Ezechiel trăiește drama despărțirii de o soție credincioasă, pe care o iubea nespus (vezi Ezechiel 24:16-27). Iată că nici unul din apropiații Domnului, din prietenii Săi, nu pot experimenta o căsătorie fericită, normală în contextul dramei divorțului dintre Yahweh și poporul Său. Într-un fel sau altul toți aceștia trebuiau să fie aproape de inima Domnului. Dar de ce? Pentru că erau prietenii Lui. Erau de fapt invitați să-L înțeleagă mai bine, să participe la drama Sa, să guste din ea, și gustând din inima Domnului să găsească curajul și iubirea de a sluji până la capăt poporul ales, de a se jertfi ca niște semne șocante pe altarul unui templu atât de împietrit cum era Israelul! Dacă Dumnezeu trăiește o dramă, destinul tău nu poate fi decât unul dramatic. Cum putea Baruc să umble după lucruri mari și să viseze la înălțare când Domnul își anunța divorțul? Ce nebunie! Deci oricum ar fi fost, Ieremia nu putea avea în destinul său scris o căsătorie fericită. Nici Osea și nici Ezechiel. Din pricina vremurilor pe care le-au trăit. Din pricina slujbei primite. Din pricina unui mai mare bine, și anume acela de a se contopi cu drama lui Yahweh. Dintre toți trei, Ieremia suferă cel mai puțin la acest capitol. Și desigur dacă am putea să alegem între cele trei variante am alege cea dată lui Ieremia. Fără experiența de cuplu, Ieremia empatizează mai puțin cu drama Soțului Israel. Dar oricum empatizează prea mult. Noi citim cap.2, iar poporul l-a auzit din gura lui Ieremia. Dar Ieremia îl aude din gura lui Dumnezeu Însuși. Oricum el empatiza cel mai mult cu drama lui Yahweh. Era de ajuns. Nu trebuia probabil să empatizeze mai mult căci nu putea suporta. Privarea chiar de o experiență de cuplu fericită pune LIMITE capacității de empatie a lui Ieremia. Se pare că avea nevoie de aceste LIMITE.

Ne întoarcem la Adam. Domnul i-o dăruiește pe Eva ca ajutor potrivit, dar ea devine tocmai opusul unui ajutor potrivit. Dar nu știa Domnul dinainte că Eva va asculta glasul Șarpelui? De ce i-a mai dăruit-o lui Adam? Nu-i era mai ușor lui Adam să lupte singur cu vocea Șarpelui? Dacă Eva rămânea credincioasă, îi era mai ușor alături de Eva. Dar cu Eva necredincioasă, era desigur mai bine singur. Șarpele simte acest lucru și-l atacă pe Adam nu frontal, ci pe ascuns, indirect, prin Eva! Dar Domnul știa că Eva nu-i va fi un ajutor potrivit și totuși i-o dăruiește... De ce? Oare dorea Domnul ca Adam să ia testul chiar cu Eva de partea Șarpelui? Acest lucru era posibil desigur. Dar de ce intenționa Dumnezeu acest lucru? Dacă Adam rămânea în ascultare de Domnul, ce se întâmpla? Adam avea să DIVORȚEZE de Eva și să rămână cu Domnul. Deci din perspectiva însăși a destinului lui Adam, nici măcar acesta nu putea experimenta o căsnicie fericită. Domnul știa acest lucru. Adam avea doar două variante: ori drama divorțului de Eva, ori drama divorțului de Dumnezeu alături de Eva. Prima drama era de preferat celei de-a doua. Dar tot dramă era. Despărțit de Eva sau blestemat alături de Eva. Varianta: Fericit alături de Eva nu exista în destinul său. Nu știm exact ce s-ar fi întâmplat cu Adam dacă ar fi divorțat de Eva. Dar știm sigur că el ar fi simțit DRAMA de a fi trădat, înșelat de cel mai apropiat prieten. Dar oare nu acest lucru a simțit inima Domnului când cel mai de

seamă heruvim s-a răzvrătit împotriva lui? Cerul trăia o dramă prin răzvrătirea lui Lucifer. Oare pe pământ putea fi altfel? Adam, cel creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu era predestinat din Eden să trăiască o dramă. Drama putea fi mică sau totală. Adam alege ca un nebun drama totală, din care iată că facem și noi parte. Ca și Baruc visăm la lucruri mari... dar ne-am născut în mijlocul unei drame... Oare cum ar putea lipsi dramaticul din viața noastră dacă noi suntem actorii unei DRAME? Am dori să avem rolul unui comediant, dar noi nu jucăm o comedie ci o tragedie... Rolul nostru poate fi doar unul tragic. Dar la fel ca și Adam putem alege între o dramă mică și temporară și una totală și eternă. Sperăm că am învățat din greșeala lui și ne-am înțeleptit. Adam, prin faptul că a ascultat de vocea Evei a vrut să OCOLEASCĂ total DRAMA, căci ar fi fost fericit alături de Eva. Dar această variantă nu exista. Era predestinat la dramă, căci în cer se petrecuse o dramă (precum în cer, așa și pe pământ). Adam și-a dat seama că dacă îl alege pe Domnul nu poate ocoli drama despărțirii de Eva. Și a sperat în varianta fără dramă: să o aleagă pe Eva și să fie fericit alături de ea și fără Domnul. Dar astfel a deschis drama cea mică. La fel ca și Adam ne dorim un destin lipsit de dramă. Dar am fost creați în drama declanșată de răzvrătirea absalomică a lui Lucifer... și ne-am născut în a doua dramă absalomică declanșată de Adam. Nu putem scoate drama din destinul nostru. Putem alege doar drama cea mică ca să o evităm pe cea mare. Cel care va dori să ocolească deci crucea va sfârși acolo unde va fi plânsul și scrâșnirea dinților. Ferice de cel ce înțelege vremurile în care s-a născut și își acceptă drama inevitabilă a destinului personal.

În Noul Legământ Biserica este poporul Domnului. Legătura de căsătorie rămâne: Isus e Soțul, Biserica e soția. Legătura este chiar mai profundă decât în Vechiul Legământ. Aproximarea Domnului e mai mare. El nu locuiește în Templu în mijlocul poporului Său, ci El locuiește în poporul Său care este Templul viu. Aceasta înseamnă că dualitatea Bisericii îl rănește mai mult decât necredințioșia lui Israel. Și am înțeles că nu greșelile inerente procesului creșterii spirituale îi întrsitează inima, ci pierderea pasiunii. În pustie, în Exod 13-18, Israel a făcut multe greșeli. Dar avea pasiune pentru Logodnicul ei. Iată ce așteaptă Domnul de la noi, și ce putem oferi cu adevărat. Nu putem oferi perfecțiunea, schimbarea peste noapte, dar putem oferi pasiune, și prin această pasiune va apărea treptat și schimbarea. Deci pierderea dragostei dintâi, care de altfel și blochează creșterea noastră în asemănare cu Domnul, este cea care întristează inima Domnului, care ne face duali și necredincioși. Este una să greșești, dar să revii apoi cu mai multă pasiune către Domnul, și e alta să te complaci într-o stare lipsită de pasiune. David a ars mereu pentru Domnul. A făcut multe greșeli, ca orice îndrăgostit, dar a rămas un disperat, un nebun după Domnul, și a crescut în pasiunea sa pentru Domnul. Și în această dinamică Domnul a operat și a transformat ființa sa. Dacă păstrăm acest lucru și creștem în el, suntem loiali Domnului și nu-i frângem inima. Dar dacă pierdem această pasiune și ne complacem în idolatrie în procesul creșterii, îi frângem inima mai mult ca Israelul de altădată! Domnul locuiește în noi. Nu doar că locuiește cu noi, ci locuiește **în** noi! Cât de mult îl obosești cu o inimă căldicică sau duală oare? Acest lucru ar trebui să ne motiveze enorm. Căci inima duală a unui credincios îl obosește mai mult pe Domnul decât păcatele a mii de necredincioși. Și acestea îl obolesc. Dar ei nu sunt soția Lui, nu a încheiat un legământ cu ei, nu locuiește în ei. Și de obicei numărul păcatelor lumii

crește sau descrește în funcție de necredințioșia sau credințioșia Bisericii Universale, după cum este scris: *Din pricina voastră este hulit Numele Meu printre neamuri!* Deci nu necredințioșia lumii, ci necredințioșia Bisericii este principala sursă de oboseală a Domnului!

Și Domnul va divorța de Bisericile locale care se complac în dualitate (vezi Apoc.1-3). Și în Romani 11 aflăm că El poate divorța chiar de Biserica Sa universală dintre Neamuri. Dar s-a întâmplat vreodată acest lucru în istoria Bisericii? Ce ar însemna? La Israel a însemnat ruperea legământului cu POPORUL. Au putut exista vase individuale ca Daniel, dar legământul cu NAȚIUNEA nu a mai existat. Oare perioada întunecată din Evulmediu înainte de Reformă a însemnat o astfel de perioadă când au existat credințioși individuali, dar nu au prea mai existat COMUNITĂȚI VII, Biserici locale vii? Oare lepădarea de credință și ridicarea lui anticrist care va intra în Templul lui Dumnezeu va însemna un astfel de moment? Iată întrebări foarte grele. Oare Dumnezeu va divorța de Biserica Sa univrsală și vor rămâne ca în robia babiloniană doar vase individuale ale harului prin care se va opera trezirea lui Israel? Oare pe ultima sută de metri din istorie Israel va lua locul Bisericii dintre Neamuri? Se pare că nu. Căci atât în Țefania 3 cât și Amos 9, pasaje comentate în Fapte, când Israel se va întoarce la Domnul, Numele Domnului va mai fi chemat și printre Neamuri. Nici Apocalipsa nu pare a lăsa loc unui astfel de scenariu. Noul Testament ne vorbește mult despre relația dintre Hristos și fiecare Biserică locală în parte. Ni se revelează taina Bisericii Universale prin metafora Trupului dar nu găsim vreun mod direct și clar de comunicare dintre Hristos și Biserica universală. În Apoc.1-3 mesajul e adresat fiecărei Biserici în parte... și în cele din urmă la 7 Biserici, dar nu la o Biserică univesrală. Pavel adresează epistolele sale unor Biserici locale, plantate de el, el însuși ferindu-se să intre în ogorul altuia. Nu există o structură internă a Bisericii Universale cum era în Israel. Domnul comunica cu Israel adresând prin profeții săi mesaje autorităților poporului; în Israel exista o structură piramidală și globală de organizare. Dar tocmai lipsa acestei structuri e elementul de INOVAȚIE în Biserica NOULUI Legământ.

O altă aplicație este legată de acceptarea unui destin dramatic. Drama nu va fi mare, ci mică, dar va fi dramă. Istoria mântuirii e plină de dramatism. Domnul este actor principal în această dramă. Să visezi ca Baruc la o viață liniștită, deplină, fericită și fără dramă e o NEBUNIE! Căci chiar dacă totul ar fi ca în vis în viața ta, Mirele tău Hristos suferă, e în pragul divorțului cu multe Biserici locale. Cum să fii deplin liniștit și fericit? Cum să nu te tulburi, să nu te zbați, să nu rezonezi, să nu participi la drama Iubitului inimii tale? Când mama era bolnavă, în suferință, pe ultima sută de metri, cum aș fi putut oare să am o viață fericită? Viața nu era un coșmar, și aveam și momente fericite. Dar suferința și drama erau acolo. Trebuiau să fie acolo! Cum putea Ieremia să aibă o viață liniștită când Domnul a venit la el ca la un prieten și și-a vărsat inima de soț înșelat, și-a vărsat necazul înaintea lui, și-a povestit drama căsniciei sale? Pe CV-ul lui Dumenzeu scrie: căsnicie ratată, divorț, recăsătorie, copii cu un destin ratat. Deși a fost soțul și tatăl perfect soția l-a înșelat și copiii s-au răzvrătit. Domnul vrea ca prietenii săi să simtă cu El în această dramă. Aceasta e de fapt slava lor, și răsplata lor. Să îți dorești o viață liniștită în mijlocul acestei drame ca Baruc? E nebunie! Cea mai mare pedeapsă este să trăiești o viață fericită și liniștită pe pământ, străin de drama din Ceruri. Ieremia nu se poate gândi la o înălțare,

la o viață fericită când Domnul inimii sale e în pragul divorțului... Ieremia acceptă să intre în această Dramă, și da, devine nu profetul râsului, ci cel al lacrimilor. Dar așa și-a împlinit destinul, și aceasta a fost răsplata sa, să sufere și să plângă alături de Domnul vieții. Adevărata fericire poate să înceapă doar la Nunta Mielului. Atâta timp cât templul nu e finalizat, păcatul eradicat de pe pământ, și povara de pe inima Domnului îndepărtată definitiv NU POATE exista fericire deplină. Putem fi fericiți pe deplin doar în NĂDEJDE, doar în nădejdea acelei zile. Și pentru a-i ajuta pe prietenii Săi să-i înțeleagă drama și să participe la ea, Domnul va îngădui drame în propria viață de familie. Nu pare a fi nici un personaj principal din vechime care să nu cunoască o dramă în viața de familie. Drama poate lua diverse forme, dar ea este mai mereu acolo. Eroul credinței nu are niciodată părinți credincioși care trăiesc până la adânci bătrâneți, frați credincioși care-l susțin, o soție credincioasă care-i rămâne alături până la bătrânețe, și copiii credincioși care rămân în viață și nu mor înainte de propria moarte. Nu există acest model perfect de familie mare și fericită care stă împreună. Drama este sub o formă sau alta MEREU prezentă:

- Adam și Eva – Eva îl face pe Adam să cadă în neascultare, Cain omoară pe fratele său Abel
- Noe – fiul său îl nesocotește și disprețuiește
- Lui Iov îi mor toți copiii într-o zi și soția îl îndeamnă să-l blesteme pe Domnul și să moară!
- Avraam și Sara – nu au copil multă, multă vreme; apare Isamil dar trebuie alungat. Isaac apare după mulți ani de durere și așteptare. Sara moare și Avraam mai trăiește apoi muți ani!
- Isaac și Rebeca – fiecare favorizează pe unul din fii, apare conflictul dintre Iacov și Esau. Iacov e dual și Esau se căsătorește cu fete necredincioase...
- Iosif – mama îi moare când este mic, când se naște Benjamin; tatăl e neînțelept și stârnește gelozia fraților săi; vândut de mic de proprii frați, despărțit de tatăl pe care-l iubea...
- Moise – aruncat pe râu când este mic, crescut ca fiul al mamei lui Faraon, așezat între două mame, între două culturi, între două popoare, între doi dumnezei....
- Iosua – nu avem multe detalii... Eu și casa mea vom sluji Domnului! Dacă detaliile lipsesc nu înseamnă că lipsește și drama...
- Samuel – se naște într-o familie măcinată de lupta dintre cele două soții, este dat la Templu, copiii săi nu iubesc pe Domnul...
- David – până la 30 de ani nu poate oferi un cămin sigur soțiilor sale, copiilor săi; despărțit de Mical peste 10 ani, apoi Mical încearcă să îi abată inima de la Domnul; un fiu își violează sora, Abaslom îl detronează, Absalom moare, Adonia se răscoală.
- Osea obligat să se căsătorească cu o curvă...
- Iosia are părinți și copii idolatri.
- Daniel despărțit de tânăr de părinți, de rude, de familie...
- Lui Ieremia i se interzice căsătoria...

- Lui Ezechiel îi moare soția...
- Zaharia și Elisabeta nu au copii...

Într-un fel sau altul drama e acolo și e legată de viața de familie. Uneori e din pricina unor greșeli personale, dar de cele mai multe ori au fost predestinați la această dramă. Dar nu ca un blestem, ci ca o ciudată binecuvântare. Prin propria dramă au putut înțelege mai profund drama inimii lui Dumnezeu și de-abia înțelegând drama inimii lui Dumnezeu au putut explora și nebunia iubirii Lui de care s-au molipsit până la moarte... Nu visa la familia perfectă. Sub o formă sau alta drama va fi acolo... dar nu ca un blestem, ci ca o regală cale către inima adevăratei drame. Prietenul lui Dumnezeu în cele din urmă nu poate deveni decât ca Ieremia un profet al lacrimilor... căci cine va cunoaște mult, va și suferi mult.